

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวพรทิพย์พา ท้อสุวรรณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช ๒๕๔๕ ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

๐๖ / พ.ค. ๒๕๔๖

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวพรทิพย์พา ท้อสุวรรณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม ๒๕๔๖

h 231547 ๘.๖

พรทิพย์พา ท้อสุวรรณ. (2546). *ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัย อาชีวศึกษาเพชรบุรี ใน 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอน ด้านผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมินผล และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของ ครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปรคณะวิชาที่สังกัด ประเภทของ ครูผู้สอน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน ตลอดจนรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่ทำการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที(t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(One-Way Analysis of Variance) ในกรณีที่ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้เปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวม ด้านหลักสูตร ด้าน สื่อการเรียนการสอนและด้านผู้สอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียน การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและเฉพาะด้านสื่อการเรียน การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูประจำและครูจ้างสอน ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ครูที่มี ประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 15 ปีและมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน

การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

OPINION OF TEACHER AT PHETCHABURI VOCATIONAL COLLEGE TOWARDS
LEARNING AND TEACHING MANAGEMENT OF THE CERTIFICATE VOCATIONAL
EDUCATION PROGRAM B.E. 2545

AN ABSTRACT
BY
MISS PORNTIPPA TOSUWAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Educational degree majoring in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2003

Porn Tippa Tosuwan. (2003). *Opinion of Teacher at Phetchaburi Vocational College Towards Learning and Teaching Management of the Certificate Vocational Education Program B.E. 2545*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

The purposes of this research were to study the opinions of the teacher at Phetchaburi Vocational College on learning and teaching of Certificate Vocational Education Program B.E. 2545 in 5 aspects : curriculum, learning and teaching, teaching aids, teachers, evaluation and compared the opinions in program B.E. 2545 by faculties, degree and teaching experience, including the problems and suggestions on opinion of Teacher at Phetchaburi Vocational College Towards Learning and Teaching Management of The Certificate Vocational Education Program B.E. 2545.

The samples were 80 teachers at Phetchaburi Vocational College who teach students in Certificate Vocational Education Program B.E. 2545. The instrument used for collecting data was questionnaire of the opinion of teachers at Phetchaburi Vocational College on learning and teaching management of the Certificate Vocational Education Program B.E. 2545. Statistics used to analyzed the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and least significant Difference in case of having some different.

The findings of this research were:

1. Teachers at Phetchaburi Vocational College have the opinions on learning and teaching management of the Certificate Vocational Education Program B.E. 2545 in whole and these aspects : curriculum, teaching aids and teachers were at moderate appropriate, in learning and teaching and evaluation aspects were appropriate high.

2. Teachers in different faculties have the opinions on Certificate Vocational Education Program B.E. 2545 in whole and teaching aids aspect were statistically significant difference at the level of .05.

Routine teacher and part-time teachers who graduated Bachelor degree or higher, and who had teaching experience less and more than 15 years have opinion

on Certificate Vocational Education Program B.E. 2545 in overall aspects were not statistically significant difference.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ชุศรี วงศ์รัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชุศรี วงศ์รัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืองลักษณ์ ไรจนพันธ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่ 7 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากความกรุณาของรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ และผู้อำนวยการสุพิศ ยางาม ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรีร์ ลี้มไทย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืองลักษณ์ ไรจนพันธ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า และคณาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่กรุณาให้การอบรม สั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย อีกทั้งได้ให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สมาน สรรพคุณ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ที่ประสานงานจนเกิดโครงการความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นสถานที่ทดลองใช้ (tryout) เครื่องมือและอาจารย์นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์ อาจารย์ประจำแผนกวิชาการตลาด คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้ (tryout) เครื่องมือ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ลมูล ทักสนา ที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา บุรพจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่ดีและมีคุณค่าตลอดจนประสาทวิทยาการความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

พรทิพย์พา ท้อสุวรรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดของงานวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	81
ความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก	99
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครู วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน.....	63
2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน	64
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ	65
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	67
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	69
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านผู้สอน โดยรวมและรายข้อ	70
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ	71
8	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม คณะวิชาที่สังกัด.....	73

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 9 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวม โดยวิธีของ LSD จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด 74
- 10 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยวิธีของ LSD จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด 75
- 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทของครูผู้สอน..... 76
- 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.... 77
- 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน..... 78
- 14 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี..... 80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 กล่าวไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มาตรา 15 ยังกำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นและทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศและเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอาชีวศึกษา เป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของการขยายตัว ด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งรู้จักนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ และเมื่อโลกเป็นสากลมากขึ้น การที่ประเทศไทยจะแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้ นั้น การอาชีวศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการนำประเทศไทยเข้าสู่การแข่งขันในยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) (พยุ้งศักดิ์ จันทรสุนทร. 2545 : 1)

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพ อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระโดยการจัดการศึกษา 5 ประเภทวิชาชีพ คือ ประเภทช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และได้เปิดสอน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 มี 3 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาศิลปกรรม และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 มี 2 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาคหกรรม การผลิตคนทุกหลักสูตรเน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ คือผลิตกำลังคนในสาขาวิชาที่ตลาดแรงงานต้องการ สร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

การจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัย บรรจุเนื้อหาวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความจริง มีการนำเอาความเจริญทางด้านเทคโนโลยีมาปรับเข้ากับการเรียนการสอน พยายามจัดให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยขอความร่วมมือกับสถานประกอบการ องค์กรที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งก่อให้เกิดทักษะ และความชำนาญในสายวิชาชีพ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้จริง

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านวัดผลและประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษา ในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา

การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สังคมและตลาดแรงงานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำแนกตาม คณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครูผู้สอน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือครูผู้สอน ที่ทำการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 80 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

2.1.1 คณะวิชาที่สังกัด

2.1.1.1 คณะวิชาพื้นฐาน

2.1.1.2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ

2.1.1.3 คณะวิชาคหกรรม

2.1.1.4 คณะวิชาศิลปกรรม

2.1.2 ประเภทของครูผู้สอน

2.1.2.1 ครูประจำ

2.1.2.2 ครูจ้างสอน

2.1.3 วุฒิการศึกษา

2.1.3.1 ปริญญาตรี

2.1.3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ประสบการณ์ในการสอน

2.1.4.1 ไม่เกิน 15 ปี

2.1.4.2 มากกว่า 15 ปี

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 5 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านหลักสูตร

2.2.2 ด้านการเรียนการสอน

2.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

2.2.4 ด้านผู้สอน

2.2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดสัดส่วนหน่วยกิตตามโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาของหลักสูตร จำนวนชั่วโมงสอน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรมีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัด เมื่อเรียนครบเนื้อหาวิชาก่อให้เกิดความชำนาญสามารถปฏิบัติได้จริง และนำไปประกอบอาชีพได้

1.2 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรม จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด

เน้นการฝึกประสบการณ์ และฝึกปฏิบัติจริง จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อสร้างนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน จัดให้มีการ ศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการ เรียนการสอน

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับ ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การได้รับจัดสรร งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับใช้ในการเรียนการสอน มีจำนวน เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน สื่อมีความทันสมัย มีการดูแล ซ่อมแซม ปรับปรุง และพร้อมใช้งานได้ อยู่เสมอ ซึ่งจะส่งผลทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวก และตรงตามจุดประสงค์ที่ วางไว้

1.4 ด้านผู้สอน หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับความเหมาะสมใน การจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการกำหนดราย วิชา การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้ทางด้านวิชาการ แจ่มจุดประสงค์รายวิชา คำอธิบาย รายวิชา สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ กระบวนการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เอาใจใส่ผลการเรียนของผู้เรียน มีความเข้าใจใน ธรรมชาติของผู้เรียน

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับ ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ การกำหนด หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่าง ชัดเจน แจ่มวิธีการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ มีการวัดและประเมินก่อนเรียน หลังเรียน ดูผลงานจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริง การประเมินผลทำให้ทราบข้อดี ข้อบกพร่องของผู้เรียน เพื่อจะได้นำผลการวัดและประเมินมา ตรวจสอบ พิจารณา ปรับปรุง ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. คณะวิชาที่สังกัด หมายถึง คณะวิชาที่ครูผู้สอนปฏิบัติงานการสอนอยู่

3. ประเภทของครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนที่เป็นข้าราชการประจำ กับครูจ้างสอน พิเศษ ที่ปฏิบัติการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ทั้งที่ สอนในรายวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ

4. วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาของครูผู้สอน ที่สำเร็จการศึกษาในระดับ สุดท้ายก่อนเข้าทำการสอนหรือระหว่างสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธ ศักราช 2545 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

4.1 ปริญญาตรี หมายถึง ครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นระดับ สุดท้ายก่อนเข้าทำการสอนหรือระหว่างสอน

4.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นระดับสุดท้ายก่อนเข้าทำการสอนหรือระหว่างสอน

5. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มนับตั้งแต่ทำการสอน จนถึง ปัจจุบันแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.1 ไม่เกิน 15 ปี หมายถึง ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนตั้งแต่รับราชการจนถึง ปัจจุบัน เป็นเวลาไม่เกิน 15 ปี

5.2 มากกว่า 15 ปี หมายถึง ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนตั้งแต่รับราชการจนถึง ปัจจุบัน เป็นเวลามากกว่า 15 ปี

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีกรอบแนวความคิดในการศึกษา ดังนี้.

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของครูผู้สอนจำแนกเป็น

1. คณะวิชาที่สังกัด
2. ประเภทของครูผู้สอน
3. วุฒิการศึกษา
4. ประสบการณ์ในการสอน

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็น ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านผู้สอน
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
2. ประเภทของครูผู้สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน
 - 2.1 ด้านหลักสูตร
 - 2.2 ด้านการเรียนการสอน
 - 2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 2.4 ด้านผู้สอน
 - 2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

หลักการหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น

จุดหมายหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ
6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินร่วมกัน สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้ และประสบการณ์ได้ด้วย

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2 ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมง สำหรับในเวลาราชการปกติ โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. หน่วยกิต

3.1 รายวิชาที่เป็นวิชาทฤษฎีเพียงอย่างเดียว เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนรวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาที่เป็นวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้จัดเรียนรวมกัน ตามลักษณะของรายวิชาโดยภาคปฏิบัติเรียน 2 – 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนรวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 40 – 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมดังนี้

1. หมวดวิชาสามัญ
2. หมวดวิชาชีพ
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน
 - 2.2 วิชาชีพเฉพาะ
 - 2.3 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ
3. หมวดวิชาเลือกเสรี
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามกำหนดในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้สถานบันการศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียน และจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. การฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

5.1 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานหรือฝึกปฏิบัติในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาหรือทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 การตัดสินผลการเรียน และการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

5.3 ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

6. การเข้าเรียน

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เรียนให้เป็นไปตามระเบียบการจัดการศึกษา พ.ศ. 2545 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

7. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

8. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย ของตนเองและส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุง ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน

9. การจบหลักสูตร

9.1 สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

9.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมตามโครงสร้างหลักสูตร

9.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

9.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

9.5 ประเมินผ่านมาตรฐานสาขาวิชา

10. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

10.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง และยกเลิกประเภทวิชา สาขาวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

10.2 ให้อธิบดี กรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงสาขา งานในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

10.3 ให้สถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจพัฒนา เพิ่มเติม รายวิชาให้เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่น โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

จุดประสงค์สาขาวิชาพาณิชยการ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

1. เข้าใจหลักการและประยุกต์ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
 2. เข้าใจหลักการและกระบวนการในงานพื้นฐานวิชาชีพและงานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านพาณิชยการ
 3. เข้าใจหลักการ วิธีการและขั้นตอนในสาขางานที่เลือก
 4. มีทักษะ มีประสบการณ์ กระบวนการในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
 5. มีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
 6. มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงาน
 7. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนางานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
 8. อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี
 9. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่องาน และเห็นแนวทางในทางประกอบอาชีพ
- สุจริต

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
สาขาวิชาพาณิชยการ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมรวมไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	(26)	
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	(36)	
2.3 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ		(4)	
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	(200 ชั่วโมง)		
	รวม ไม่น้อยกว่า	100	หน่วยกิต

จุดประสงค์สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ประเภทวิชาคหกรรม

1. เพื่อให้มีความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา และพลานามัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและงานอาชีพ
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปประยุกต์ใช้ให้ทันกับ ความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. เพื่อให้มีความรู้ในงานวิชาชีพผลิตและตกแต่งสิ่งทอ งานออกแบบเสื้อผ้า งานตัดเย็บเสื้อผ้า และงานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป
4. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการธุรกิจเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย งานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
5. เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพผลิตและตกแต่งสิ่งทอ งานออกแบบเสื้อผ้า งานตัดเย็บเสื้อผ้า และงานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป
7. เพื่อให้สามารถนำความรู้ ความชำนาญในงานวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพ
8. เพื่อให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม
9. เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่องานอาชีพ

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

ประเภทวิชาคหกรรม

สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		20	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ		42	หน่วยกิต
2.3 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ		4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	200 ชั่วโมง	-
รวม	ไม่น้อยกว่า	100	หน่วยกิต

จุดประสงค์สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ประเภทวิชาคหกรรม

1. เพื่อให้มีความเข้าใจทางวิชาการและวิชาชีพ สามารถนำมาประยุกต์ใช้พัฒนาตนเอง และงานอาชีพ
2. เพื่อให้มีความเข้าใจหลักการในงานอาชีพสัมพันธ์ งานพื้นฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพอาหารและโภชนาการให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการด้านอาชีพ
3. เพื่อให้มีความเข้าใจหลักโภชนาการ การสุขาภิบาลอาหาร หลักการประกอบอาหาร การแปรรูปอาหาร การบริการอาหาร กระบวนการทำงาน และแนวทางการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจอาหาร เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
5. เพื่อให้สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงาน
6. เพื่อให้มีความสามารถและประสบการณ์ในงานอาชีพการประกอบอาหาร การแปรรูปอาหาร การบริการอาหาร และพัฒนางานนำไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการและอาชีพอิสระ
7. เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น กล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงาน
8. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับงานอาหารอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
9. เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่องานอาชีพ

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ประเภทวิชาคหกรรม
สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		20	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ		42	หน่วยกิต
2.3 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ		4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	200	ชั่วโมง
	รวม ไม่น้อยกว่า	100	หน่วยกิต

จุดประสงค์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ประเภทวิชาคหกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานคหกรรมศาสตร์
2. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจคหกรรมเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
3. เพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ สามารถนำไปใช้ชีวิตประจำวันและประกอบธุรกิจ
4. เพื่อให้มีความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับงาน
5. เพื่อให้มีทักษะ กระบวนการปฏิบัติงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. เพื่อให้มีความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในการทำงาน
7. เพื่อให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางาน
8. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและประหยัด
9. เพื่อให้มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน ประหยัด อดทน เสียสละ เอื้อเฟื้อ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ
10. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต เห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับงานคหกรรมศาสตร์อันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

ประเภทวิชาคหกรรม

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		20	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ		42	หน่วยกิต
2.3 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ		4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	200	ชั่วโมง
	รวม ไม่น้อยกว่า	100	หน่วยกิต

จุดประสงค์สาขาวิชาศิลปกรรม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ประเภทวิชาศิลปกรรม

1. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
2. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการศึกษา และปฏิบัติงานศิลปกรรม กระบวนการคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและการจัดการอาชีพศิลปกรรม
3. เพื่อให้มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติ ผลิต ประยุกต์ เพื่อสร้างสรรค์งานสาขาวิชาศิลปกรรม
4. เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์งานสาขาวิชาศิลปกรรม
5. เพื่อให้มีทักษะในการบริหารจัดการดำเนินการธุรกิจศิลปกรรม
6. เพื่อให้มีจิตสำนึกการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม อย่างเหมาะสมในการสร้างสรรค์งานศิลปกรรม
7. เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรมและสุขภาพกายใจ ที่ดี มีความสุขในการทำงานศิลปกรรม

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาศิลปกรรม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปกรรม จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		22	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ		40	หน่วยกิต
2.3 ฝึกงาน/โครงงาน/โครงการวิชาชีพ		4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	200	ชั่วโมง
	รวม ไม่น้อยกว่า	100	หน่วยกิต

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2.1 ด้านหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหวังและความต้องการของสังคม และประเทศชาติ หลักสูตรจะทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกิจกรรมที่เป็นขอบข่ายในการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เนื้อหาเป็นตัวกำหนดขอบข่ายของประสบการณ์เรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนที่ใช้เป็นสื่อแนวทางให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด กระบวนการเรียนการสอนเป็นกลวิธีหรือยุทธศาสตร์ที่ใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และแสดงพฤติกรรมโดยใช้สื่อการเรียนที่

ประติษฐ์คิดค้นที่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเรื่องราวตามเนื้อหา ส่วนการวัดผลและการประเมินผลนั้น เป็นวิธีการในการตรวจสอบสภาพของผู้เรียนว่า มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังช่วยตรวจสอบสภาพการเรียนการสอนที่ใช้ว่าเหมาะสมเพียงใด และยิ่งกว่านั้น ยังช่วยบ่งบอกว่าหลักสูตรที่กำหนดขึ้นนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรการสอนและการวัดผลมีความสัมพันธ์กันยิ่ง โดยกระบวนการเรียนการสอนกับการวัดผลเป็นกิจกรรมที่แยกกันไม่ได้ เพราะเมื่อมีการสอนย่อมจะต้องมีการวัดผลหรือติดตามผลการเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2538 : 38) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียน และช่วยให้อาจารย์ได้มีทิศทางและสิ่งที่กำหนดในการสอน ความสำคัญของหลักสูตรมีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการสอน ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
2. งานด้านหลักสูตร ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย
3. หลักสูตรเปรียบเทียบแบบแปลนการจัดการเรียนการสอนพัฒนาหลักสูตรบอกไว้ว่า วัตถุประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้าง จะใช้อะไรเป็นวัสดุและอุปกรณ์ จะสอนอย่างไร จัดเตรียมการสอนอย่างไร เพื่อช่วยให้ ด้านการเรียนการสอน หลักสูตรจึงมีความสำคัญ เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ทาบ (Taba. 1962 : 10) ให้แนวคิดว่าหลักสูตรโดยทั่วไปจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังไว้ว่า เมื่อผู้เรียนผ่านหลักสูตรนี้แล้วควรมีคุณสมบัติอย่างไร วัตถุประสงค์นี้มีทั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจหรือมีคุณลักษณะต่างๆ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์
3. กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง แผนการในการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนด หรือเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ตามที่กำหนด
4. การประเมินผลผลิต หมายถึง โครงการที่จะประเมินเพื่อดูว่าผลผลิตที่ได้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่

รูปแบบของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 94-95) การแบ่งประเภทของหลักสูตรหรือรูปแบบของหลักสูตรนี้ แบ่งตามแนวความคิดปรัชญา และทฤษฎีการศึกษาของการจัดประเภทหลักสูตรออกได้เป็น 9 รูปแบบ ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชา (Subject Curriculum) เป็นรูปแบบหลักสูตรดั้งเดิม โดยเน้นเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาที่แยกจากกัน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแบบนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาสาระ ซึ่งลักษณะหลักสูตรรายวิชาจะมีลักษณะดังนี้

1.1 เนื้อหาสาระแต่ละวิชาจะแยกจากกัน เช่น วิชาเลขคณิต ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และสอนแยกเป็นรายวิชา

1.2 แต่ละวิชาจะมีลำดับของเนื้อหาสาระ มีขอบเขตของความรู้ที่เรียงลำดับความยากง่ายและไม่เกี่ยวโยงถึงวิชาอื่น ๆ วิชาแต่ละวิชา ไม่ได้โยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้นั้นกับการปฏิบัติในสถานภาพจริง

1.4 การเลือกเนื้อหาสาระและการจัดหาสาระ โดยยึดคุณค่าที่มีอยู่ในตัวของเรื่องที่สอนนั้นโดยมีแนวคิดว่า ผู้เรียนสามารถนำเอาไปใช้เมื่อต้องการ

2. หลักสูตรสหสัมพันธ์ (Correlated Curriculum) หลักสูตรที่นำเอาเนื้อหาของวิชามีความสัมพันธ์กันมารวมเข้าด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของ 2 วิชา โดยไม่ทำลายขอบเขตวิชาเดิม คือไม่ได้มีการผสมผสานเนื้อหาเข้าด้วยกัน เช่น การจัดเนื้อหาเน้นให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างระบบอิเล็กทรอนิกส์และโทรทัศน์ความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงหมูกับการเลี้ยงปลา โดยแสดงให้เห็น แต่ละวิชาจะเสริมกันได้อย่างไร

3. หลักสูตรผสมผสาน (Fused Curriculum) เป็นการจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นรายวิชาโดยสร้างวิชาจากเนื้อหาวิชาที่เคยแยกกันให้เป็นวิชาเดียวกัน แต่ยังคงรักษาเนื้อหาพื้นฐานของแต่ละวิชาไว้ หลักสูตรแบบนี้แตกต่างจากหลักสูตรสหสัมพันธ์ที่มีบูรณาการระหว่างวิชามากกว่า คือ การสอนหลายวิชาเหมือนสอนวิชาเดียว

4. หลักสูตรหมวดวิชา (Board Field Curriculum) เป็นรูปแบบหลักสูตรที่มีลักษณะหลายหลักสูตร ได้แก่หลักสูตรสหสัมพันธ์ และหลักสูตรแบบผสมผสาน โดยการนำเนื้อหาวิชาหลาย ๆ วิชา มาจัดเป็นวิชาทั่วไปที่กว้างขวางขึ้น โดยเน้นถึงการรักษาคูณค่าของความรู้ที่มีเหตุผล มีระบบ เช่น วิชามนุษย์กับเทคโนโลยี มนุษย์สัมพันธ์ เป็นต้น

5. หลักสูตรที่เน้นทักษะกระบวนการ (Core Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มีวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนของวิชาอื่น ๆ โดยเน้นเนื้อหาด้านสังคมและหน้าที่พลเมือง เพื่อการแก้ปัญหา เช่น ประชากรและมลภาวะ การดำรงชีวิตในเมืองและชนบท

6. หลักสูตรที่เน้นทักษะกระบวนการ (Process Skills Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้เกิดทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการในการแก้ปัญหาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความสามารถในด้านทักษะกระบวนการ ดังนี้

6.1 มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้

6.2 ใช้กระบวนการให้เป็นสื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

6.3 ให้รู้ธรรมชาติของกระบวนการ

7. หลักสูตรที่เน้นสมรรถฐาน (Competency or Performance Based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม การเรียนการสอน และความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียน ในการจัดหลักสูตรแบบนี้จะต้องกำหนดความสามารถในการปฏิบัติที่ต้องการไว้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือจุดประสงค์ด้านความสามารถ จากนั้นก็วางแผนกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุแต่ละจุดประสงค์ และมีการตรวจสอบการปฏิบัติของผู้เรียนก่อนที่จะผ่านไปเรียนตามจุดประสงค์ เช่น การฝึกสอบแบบจุลภาค การสอนพิมพ์ดีด

8. หลักสูตรที่เน้นกิจกรรมและปัญหาสังคม (Social Activities and Problem Curriculum) หลักสูตรแบบนี้จะแตกต่างกันไปตามแนวคิดของแต่ละกลุ่ม เช่นผู้ที่มีแนวคิดหลักสูตรควรตรงกับการดำรงชีวิตในสังคมจริง ในการสร้างหลักสูตรจึงยึดรากฐานของหน้าที่ทางสังคมหากมีแนวความคิดว่าหลักสูตรควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหรือเรื่องต่าง ๆ ของชีวิตในสังคม ชุมชน จะมุ่งแก้ปัญหาชุมชน เช่น การป้องกันมลภาวะ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

9. หลักสูตรที่เน้นความต้องการและความสนใจของแต่ละกลุ่ม (Individual Needs and Interest Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เช่น การเน้นที่ผู้เรียน เน้นที่ประสบการณ์ โดยหลักสูตรที่สร้างขึ้นตามความรู้และความสนใจของผู้เรียนมีความยืดหยุ่นสูง และผู้เรียนสามารถเรียนได้เป็นรายบุคคล เช่น หลักสูตรของโรงเรียนซัมเมอร์ฮิลล์ที่อังกฤษ

ลักษณะที่ดีของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 97) กล่าวถึงลักษณะที่ดีของหลักสูตร ควรมีลักษณะดังนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิชาชีพนั้น ๆ
2. ตรงตามลักษณะความถนัด ความสนใจของผู้เรียน
3. ตรงตามความต้องการทางวิชาเรียน ในทุกสาขาวิชาทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม

และธุรกิจ

4. ตรงตามลักษณะของวิชานั้น
5. มีเนื้อหาของเรื่องที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะสอนและทำให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในทางความคิดทักษะ และความพึงพอใจ
6. มีแนวทางสอนและวิธีสอนที่เหมาะสม
7. มีความยืดหยุ่น คล่องตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกได้
8. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน
9. ให้ความรู้ที่ต่อเนื่อง และให้วิธีการศึกษาความรู้ได้ด้วยตนเองและพัฒนาตนเองได้

2.2 ด้านการเรียนการสอน

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ในทุกสาขาวิชาชีพ อย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สามารถสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ

การจัดการศึกษาวิชาชีพให้เป็นที่พึงของเยาวชนและประชาชน เพื่อนำไปสู่การสร้างงานสร้างอาชีพอย่างแท้จริงนั้น มีแนวทางที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ (พยุหศักดิ์ จันทรสุรินทร์. 2544 : 6-7)

1. ความสอดคล้องการจัดการอาชีวศึกษา ต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนและสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยพิจารณาจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นตัวตั้ง มิใช่ความต้องการของสถานศึกษาเป็นตัวตั้ง ปัจจุบันการพัฒนาเศรษฐกิจจะต้องเริ่มจากประชาชน สถาบันครอบครัวตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นเศรษฐกิจในระดับจุลภาคให้มีความเข้มแข็ง อันจะส่งผลต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ หรือเศรษฐกิจในระดับมหภาคต่อไป

2. คุณภาพ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษามีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพหรือสามารถทำงานได้จริง โดยไม่ต้องฝึกอบรมเพิ่มเติมซึ่งการฝึกทักษะต้องให้ความสำคัญประเด็นต่อไปนี้

- 2.1 ฝึกทักษะวิชาชีพในทุกระดับเชิงบูรณาการ ไม่มองการศึกษาวิชาชีพเป็นแบบแยกส่วนเนื่องจากในสภาพความเป็นจริงนั้น การประกอบอาชีพมิได้มีการแยกส่วน เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพก็ไม่ได้มีการแยกส่วนเช่นกัน ดังนั้นองค์ความรู้หรือทักษะวิชาชีพที่ผู้เรียนเรียนรู้จึงควรจัดให้มีการบูรณาการ ซึ่งอาจเป็นการบูรณาการระหว่างประเภทวิชา หรือ

ระหว่างสาขาวิชาที่เชื่อมโยงกันตามลักษณะของอาชีพหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นหลักสูตร การอาชีวศึกษาในแต่ละหลักสูตรจึงไม่ควรใช้หลักสูตรสำเร็จเพียงชุดเดียว อาจจัดได้หลาย ๆ ชุด ตามความเหมาะสม มีความยืดหยุ่นหลากหลาย แต่อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด

2.2 เพิ่มทักษะในส่วนของการบริหารจัดการ เนื่องจากในการประกอบอาชีพจริงใน สถานการณ์จริงนั้น นอกเหนือจากทักษะเชิงวิชาชีพแล้ว ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการ บริหารจัดการเชิงการตลาด การเงิน การบัญชี รวมทั้งการบริหารงานบุคคลตามสมควร ทักษะดัง กล่าวเป็นส่วนส่งเสริมความสำเร็จในการประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก จึงควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามสมควร เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาสอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กรมอาชีวศึกษาจึงกำหนดนโยบายข้อที่ 3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2544 : 8)

1. การจัดการเรียนอาชีวศึกษา การเรียนในห้องเรียนมิใช่การเรียนรู้อย่างแท้จริง เพราะ การเรียนเฉพาะในห้องเรียนย่อมไม่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอน ทางด้านอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริง สิ่งแวดล้อมจากบุคคลที่มีความรู้จริง และ สังคมจริง

2. ไม่จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่แยกกันโดยสิ้นเชิง ควรมีการ บูรณาการเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง เนื่องจากในการประกอบอาชีพจริง ไม่มีการแยกส่วนเพราะ เทคโนโลยีและศาสตร์แต่ละสาขาไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน

ในการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งครูและผู้เรียน จะต้องปฏิรูปด้วยกัน ทั้ง 2 ฝ่าย ดังนี้

บทบาทครู ครูจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่อง ครูจะต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ ใฝ่รู้ เข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการพร้อมกับนักเรียน นักศึกษา ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ

1. เพื่อตามให้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว
2. เพื่อนำไปถ่ายทอดแก่นักเรียน นักศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทผู้เรียน ตัวผู้เรียนในฐานะที่ถือได้ว่ามีความสำคัญที่สุด สำหรับการจัดการเรียน การสอนจะต้องมีบทบาทอย่างน้อย 5 ประการ ได้แก่

1. ได้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรมและวิธีการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
3. มีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีความสุข
4. เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้
5. เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีผู้เรียน ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

การปฏิรูปวัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น และสรรพสิ่งทั้งหลาย รู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ในครรลองแห่งความดีงาม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง เป็นคนมีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพพฤติกรรมของสังคม มีความขยัน ซื่อสัตย์ และเสียสละเพื่อส่วนรวม กรอปรรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมจะช่วยพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ และสติปัญญา การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงไรขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย โดยเฉพาะครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

แนวทางการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เพื่อให้การดำเนินการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเรียนการสอนของครู อาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ กรมอาชีวศึกษาจึงกำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2544: 1-3)

1. กำหนดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และพฤติกรรมบ่งชี้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติ วิชา ในแผนวิชาหรือกลุ่มวิชา โดยครูผู้สอนในคณะวิชาหรือแผนกวิชาหรือกลุ่มวิชาเดียวกันร่วมกันกำหนดโดยพิจารณาจากคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดให้และหรือเพิ่มเติมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เหมาะสมกับธรรมชาติ วิชาตามที่เหมาะสม

2. ให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนที่มีการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามข้อ 1 ในกิจกรรมการเรียนการสอนและขออนุมัติแผนการสอน

3. การดำเนินการตามแผนการสอน โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

- 3.1 ก่อนทำการสอนครูผู้สอนควรชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินคุณธรรม จริยธรรม กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนรับทราบ

3.2 ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน และทำการวัดและประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควบคู่กับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เกินร้อยละ 20 ของคะแนนรวม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติวิชา

3.3 รวบรวมผลการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดทำ Behavior Progress Chart แสดงให้ผู้เรียนทราบระดับพฤติกรรมของตนเองเดือนละครั้ง ทั้งนี้จะประกาศ โดยเปิดเผยหรือเป็นการเฉพาะขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

3.4 นำผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อ 3.3 ที่ครูผู้สอนเห็นว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจไปใช้ในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนั้น ๆ แก่ผู้เรียนต่อไป

4. ประเมินผลและให้ระดับผลการเรียนตามระเบียบ การวัดและประเมินผลโดยให้จัดทำหลักฐานการวัดและประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในสมุดบันทึกผลการเรียน ส่งงานวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียน

หลักการสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (รอยพิมพ์ เพชรกุล. 2545 : 21 – 25) ดังนี้

1. การระบุคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนไว้ในแผนการสอนอย่างชัดเจน โดยระบุองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในส่วนจุดประสงค์ทั่วไป ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ที่จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่สอดคล้องกับการเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์
3. วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้การประเมินด้านจิตพิสัยอย่างถูกต้อง

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอน ดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ เพราะสื่อการเรียนการสอนสามารถทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย สามารถเพิ่มความเป็นรูปธรรมและความเป็นจริงต่อการเรียนรู้ สามารถนำเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกลเข้ามาในห้องเรียนได้ สื่อการเรียนการสอนจะเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด มองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องราวหรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ถูกต้อง และสามารถ

จดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้นาน ครูสามารถนำสื่อมาประกอบการสอนได้ทุกขั้นตอนของการสอน ตั้งแต่
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุปบทเรียน

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

สมบุรณ์ สงวนญาติ (2534 : 43 – 44) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่ง
ทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่
เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น
วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีสอน และกิจกรรม ซึ่งได้นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่
ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน

จินตนา ไบกาชุย (2536 : 11) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนว่า คือเครื่องมือ
หรือวัสดุที่จัดทำ ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้
ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา
เกิดทักษะ กระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

อำภา บุญช่วย (2537 : 98) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนที่ใช้กันมาก คือ ภาษาพูด
และภาษาเขียน ต่อมาได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ ในปัจจุบันพบว่า มีสื่อการเรียนการสอนมาก
มายหลายชนิด เพราะถือว่าสื่อการเรียนการสอน คือมือที่สามของครู ดังนั้นบทบาทของสื่อการเรียน
การสอนในบทเรียนจึงเป็นตัวกลางในการให้ข้อมูลความรู้ หรือสิ่งบอกกล่าวแก่ผู้เรียน แต่การใช้สื่อ
การเรียนการสอนให้ได้ผล สื่อนั้นต้องตรงกับจุดประสงค์เนื้อหาและกิจกรรมของบทเรียน

พงศ์ หรดาล (2532 : 195) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการสอนว่า บทบาทต่อการเรียน
การสอน ของครู โดยสื่อการสอนสามารถช่วยครูในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากขึ้น
2. ช่วยให้ผู้จัดเนื้อหาวิชาได้อย่างมีความหมาย
3. ช่วยครูในการแนะนำและควบคุมผู้เรียนให้มีพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา
4. ช่วยให้ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ
5. ช่วยให้ผู้สอนได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
6. ช่วยให้ผู้สอนได้ง่ายขึ้น
7. ช่วยให้ผู้สอนได้รวดเร็วและถูกต้องยิ่งขึ้น

หลักในการใช้สื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนจะบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ไม่ได้เกิดจากการเลือกสื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมตามเกณฑ์เท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับวิธีการที่นำมาใช้ด้วยสื่อสามารถใช้ได้ในหลายโอกาส หลายสถานการณ์ ด้วยจุดประสงค์ต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเสนอเนื้อหา เพื่อขยายความรู้ให้กว้างขวางขึ้น และเพื่อนำความรู้ไปใช้ในกรณีดังกล่าวประสิทธิภาพของสื่อย่อมแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ การใช้สื่อจึงต้องอาศัยทักษะและความสามารถของผู้สอนที่จะพิจารณาว่า ควรใช้สื่อใด และในโอกาสอย่างไร หลักในการใช้สื่อที่พึงยึดถือมีดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบและศึกษาอย่างละเอียดว่าสื่อนั้นประกอบด้วยอะไรบ้าง มีคุณสมบัติอย่างไร มีวิธีใช้อย่างไร
2. เตรียมสื่อที่จะใช้ให้พร้อม รวมทั้งสถานที่และอุปกรณ์ประกอบการใช้
3. อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนว่า เหตุใดจึงต้องใช้สื่อดังกล่าว
4. การใช้สื่อต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเวลา
5. หลังจากการใช้สื่อจะต้องมีการทบทวนและสำรวจดูว่า ผู้เรียนได้รับข้อมูล ความรู้ และเกิดความคิดใหม่ ๆ ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่

กิดานันท์ มลิทอง(2536 : 83) ให้ความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสุข ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน
3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน
4. ช่วยเสริมสร้างลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้า
5. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

คุณสมบัติของสื่อการสอน

คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้องได้ประโยชน์คุ้มค่ากับที่ได้ลงทุนจัดหา
2. คำนึงถึงการประหยัด คือทำจากวัสดุราคาถูก และหาได้ง่ายตามท้องถิ่น
3. ต้องมีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม น่าสนใจ ดูแล้วเข้าใจง่าย

4. ต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับหลายบทเรียน และตรงตามจุดมุ่งหมายของบทเรียนนั้น ๆ

5. ต้องให้ตรงกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน

6. ต้องมีขนาดและจำนวนพอเหมาะกับจำนวนของผู้เรียน

7. ต้องเหมาะสมกับวัย ความต้องการ และระดับชั้นของผู้เรียน

8. ต้องคงทนถาวร ใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง เก็บไว้ใช้ได้นาน คุ่มค่ากับเงิน เวลา และแรงงาน

9. ครูและผู้เรียนควรวางแผนร่วมกันและช่วยกันทำ

ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 355) กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน มีดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และเกิดประสบการณ์

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและการเรียนการสอนอันเป็นวิธีทางนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง

3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและความเข้าใจที่ถูกต้อง รวดเร็ว

4. ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อการเรียนการสอนนั้น

5. ผู้เรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ได้นาน แม่นยำ และถูกต้อง

6. เพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติในทางที่พึงปรารถนาได้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 245 – 247) กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้สอนควรมีบทบาทในด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

บทบาทของผู้บริหารด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

1. สนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการสอน

2. มีนโยบายและวางแผนการจัดโครงการงานสื่อการสอน

3. มีความรู้ความสามารถในการอำนวยความสะดวกบริการสื่อการสอน

4. จัดให้มีอาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากรงานสื่อการสอน

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

1. อาจารย์ผู้สอนควรเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อเป็นอุปกรณ์การสอน และจำเป็นต้องใช้เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. อาจารย์ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้สื่อการสอน

3. อาจารย์ควรฝึกการใช้สื่อเป็นอุปกรณ์การสอนและใช้ให้ถูกวิธี

การจัดห้องสมุด ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างมาก เพราะเป็นแหล่งรวมของวิชาการที่ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ เป็นแหล่งที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 67 - 68) กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดห้องสมุด ดังนี้

1. สนับสนุนการจัดดำเนินงานของห้องสมุดทุกด้าน
2. จัดหาบรรณารักษ์ที่มีความรู้มาช่วยในการดำเนินงานห้องสมุด
3. สถานที่ควรจัดเป็นสัดส่วน
4. สนับสนุนนักศึกษาและอาจารย์ให้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
5. ส่งเสริมให้อาจารย์ใช้ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอน
6. ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง

2.4 ด้านผู้สอน

การจัดการศึกษาจะสำเร็จไปได้ด้วยดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของครู คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู เพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติ หลักสูตรนั้นแม้ว่าจะเขียนไว้ดีเพียงใด หากครูไม่มีความสามารถในการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ คุณภาพการศึกษาก็ย่อมจะไม่เกิดขึ้นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กรมอาชีวศึกษา (รุจิณาด ศรีสุวรรณ. 2545 : 23 ; อ้างอิงจาก กรมอาชีวศึกษา. 2521 : 7) ได้กล่าวว่า ผู้สอนจะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรต้องอาศัยความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพเฉพาะ ดังนั้นครูผู้สอน ควรมีสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ทักษะในการทำงาน
2. เป็นผู้มีความประสพการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร
3. เป็นผู้ที่มีความตั้งใจดี เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน
4. เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนและเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี

5. เป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน

นอกจากนี้ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 กำหนดบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์วิทยาลัยพณิชยการดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 29)

1. ทำแผนการสอนหรือโครงการสอนและบันทึกการสอน

2. ทำการสอนและอบรมความรู้แก่นักเรียนนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรและความก้าวหน้าของตลาดแรงงาน
3. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้สนองนโยบายกรมอาชีวศึกษา ครอบคลุม ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา
4. รับผิดชอบปกครอง ดูแลความประพฤติ การรักษาวินัย สุขภาพและดูแลการศึกษา ของนักเรียน นักศึกษา
6. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
5. จัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ใช้เก็บรักษาสื่อการสอน อุปกรณ์อื่นอย่างถูกต้อง
6. รักษาวินัยและความประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนนักศึกษา
7. นิเทศ หรือช่วยนิเทศ ในวิชาที่รับผิดชอบงานวิชาการกลุ่มสถานศึกษา
8. ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษาหรือผู้เรียน
9. ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาและชุมชนในด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ
10. วิจัยและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เน้นการประกอบอาชีพอิสระเชิงธุรกิจ

คุณสมบัติของครูผู้สอนยุคใหม่

ครูผู้สอนในยุคใหม่ควรมีคุณสมบัติที่จัดว่าเป็นนักวิชาการ นักปฏิบัติ และนักจัดการรวมอยู่ในตัวเดียวกัน จึงจะสามารถทำหน้าที่บูรณาการความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ นำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาได้ (ชนาธิป พรกุล. 2544 : 6-7)

คุณสมบัติของครูผู้สอนยุคใหม่ที่พึงปรารถนาและเป็นที่คาดหวังของสังคมได้แก่

1. มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลุ่มลึก ครูต้องมีความสามารถวิเคราะห์ สกัดเอาแก่นของความรู้มาเสนอได้อย่างแม่นยำ และสามารถสังเคราะห์ความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์กับการเรียนการสอนทำให้ศาสตร์ที่สอนมีความเข้มข้นและเข้มข้น
2. ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีสอนตลอดเวลา ครูจึงต้องเป็นสมาชิกของสมาคมหรือชมรมทางวิชาชีพ นอกจากนี้การติดตามอ่านวารสารทางการศึกษา และวารสารทางด้านวิชาชีพ จะช่วยให้ครูทราบเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ และนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนของตนในชั้นเรียน
3. เป็นแบบอย่างในการคิดการทำ (Role Modeling) ครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอย่างมาก การกระทำของครูจะอยู่ในสายตาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา ผู้เรียนจะเลือกแบบครูโดยไม่รู้สีกตัว ดังนั้นหากครูต้องการให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมอย่างไร คิดอย่างไร ครูควรนำสิ่งเหล่านี้มาสะสมไว้ในตัวครูขณะทำการสอนด้วย

4. เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดี รู้ว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถอย่างไร สนใจ และถนัดในเรื่องใด ต้องการอะไร ทำอย่างไรจึงจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียนก้าวหน้าทั้งความรู้และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้

5. เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูต้องเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่ ๆ รู้วิธีและใช้เครื่องมือ ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ได้รวมถึงสามารถนำโปรแกรมการศึกษาต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

6. เป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ ครูปัจจุบันไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับใดหรือสาขาใดไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยจากอินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย หากครูยังคงใช้ตำราภาษาไทยซึ่งแปลความรู้มาจากหนังสือภาษาอังกฤษ เท่ากับครูกำลังศึกษาความรู้เมื่อ 10 ปีก่อน

7. เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ครูต้องเป็นผู้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้คือ การพัฒนาตนเองและวิชาชีพซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

คุณสมบัติดังกล่าวจะเกิดขึ้นในตัวครูผู้สอนมีการปรับความคิดและวิธีทำงาน ดังนี้

ครูต้องคิดว่าเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ผู้เรียนต้องเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามสภาพจริง มีการเก็บสะสมพัฒนาการของผู้เรียน และมีการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ส่วนการทำงานหรือการสอน ครูต้องเริ่มต้นจากการศึกษาศักยภาพของผู้เรียน ค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม จัดทำหรือนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผล

คิลโก (Lilgo. 1970 : 251 – 253) แห่งมหาวิทยาลัยอลามาบา ได้เสนอความเห็นที่ว่า การเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ซึ่งควรมีลักษณะดังนี้

1. ใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องพยายามรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจะต้องพยายามให้ผู้เรียนให้ผู้เรียนในห้องเรียนรู้จักกันด้วย

2. ใช้การวางแผนการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน

3. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นได้ใช้อุปกรณ์การสอนหลาย ๆ วิธี

4. ต้องคำนึงองค์ประกอบด้านเวลา ขนาดชั้นเรียน ความสามารถที่แตกต่างกันและภูมิหลังของผู้เรียน

5. มีความสุขกับการสอน

6. สอนทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนไปพร้อม ๆ กับเนื้อหาวิชา

7. สนใจในวิชาที่สอนและชอบวิชาที่สอน

8. ต้องคำนึงเสมอว่า ความกล้า ความเย็นชา และความเป็นศัตรู เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ตรงกันข้ามความรู้สึกปลอดภัย การยอมรับและความสุขทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

9. เข้าใจวัตถุประสงค์ของการสอน และพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้

10. ผู้สอนต้องพยายามส่งเสริมวิชาชีพครูให้เป็นวิชาสูงนั่น คือ การแสวงหาความรู้อย่างไม่รู้จบ

บิลเดิล (Biddle. 1976 : 346 - 347) กล่าวถึงคุณลักษณะของครูว่าควรมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการคือ

1. ด้านพฤติกรรมของครู ซึ่งอาจจะสังเกตได้จากกิจกรรมต่าง ๆ ของครูโดยตรง เช่น ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ยกย่องชมเชยนักเรียน ชอบถามปัญหานักเรียน และแนะแนวทางแก่นักเรียน วิพากษ์วิจารณ์การกระทำของนักเรียน

2. ด้านกิริยามารยาท คือ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความประพฤติดี มีความสำรวม

3. ด้านพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอนในชั้นเรียน

อัปสร มีสิงห์ (2534 : 12 - 13) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการใช้หลักสูตรว่า ครูควรปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนเป็นรายบุคคล
2. ครูไม่ใช่ผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยการบอกให้เด็กจดข้อมูลหรือข้อเท็จจริง แต่ควรจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจ
3. ครูไม่ใช่แหล่งความรู้ที่คอยให้คำตอบแก่เด็กทุกเรื่อง
4. ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย
5. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหลากหลาย
6. การเรียนรู้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในทันที
7. ติดตามตรวจสอบ บันทึกความก้าวหน้าในการเรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 106 - 108) สรุปและเรียงลำดับของลักษณะของครูที่ดีตามความหมายดังนี้

1. มีเทคนิคการสอนที่ดี สามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและอย่างแจ่มแจ้ง

2. มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
3. เป็นคนตรงต่อเวลา
4. พุดจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ดูด่านักศึกษา
5. เป็นกันเองและให้ความสนิทสนมกับนักศึกษา
6. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียนได้ทั้งในเรื่องที่เรียนและเรื่องส่วนตัว
7. ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อนักศึกษา
8. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
9. ตั้งใจสอนศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ไม่หวงวิชา
10. เตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง
11. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
12. มีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและไม่ใช้อารมณ์
13. มีอารมณ์ดี ใจเย็น และมีอารมณ์ขันในบางโอกาส
14. มีความกระตือรือร้น
15. มีการให้งานซ่อมเสริมแก่นักศึกษาที่เรียนอ่อน
16. รักในอาชีพครู
17. มีจรรยาบรรณของครู
18. มีความคิดริเริ่ม
19. มีเทคนิคในการวัดผล
20. ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2.5 การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือคุณลักษณะของสิ่งที่จะวัด โดยใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของวัตถุ เหตุการณ์หรือบุคคลโดยวิเคราะห์จากข้อมูล ซึ่งได้มาจากวัดผลแสดงระดับคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางและหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องควบคู่กับการเรียนการสอน ครูจะต้องทำหน้าที่ ถักทอการสอบและการสอนเป็นเนื้อเดียวกันในกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องทำการประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน

2. การวัดและประเมินผลการเรียน เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนมากกว่าเพื่อชี้ขาดว่าผู้เรียนเป็นอย่างไร การจะใช้ผลการวัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ดี ครูต้องทำหน้าที่สอบวัดเอง และต้องนำคำตอบที่ผิดของผู้เรียนมาเป็นคำถามใหม่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

3. การวัดและประเมินผลการเรียน ต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะพัฒนาการของผู้เรียน และคุณธรรม เด็กไทยยุคใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องมีคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุข สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. การวัดและประเมินผลการเรียน ต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เครื่องมือวัดผลไม่ควรเป็นแบบทดสอบอย่างเดียว แต่ควรใช้ให้เหมาะกับสิ่งที่วัด เครื่องมือวัดผลอาจได้แก่ แบบทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมงาน หรือผลงานของผู้เรียน เป็นต้น

5. ตามมาตรา 22 ถือว่าในการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด การเรียนการสอนจึงต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้คิดเป็น ทำเป็น และพัฒนาตามธรรมชาติของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ การประเมินผลการเรียนที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินเพื่อน หรือให้เพื่อนประเมินผู้เรียน

6. ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน ต้องมีความเที่ยงตรง โปร่งใส สามารถตรวจสอบความถูกต้อง ฉะนั้นหลักฐานที่เป็นผลงานที่แสดงศักยภาพของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประเมิน

ประเภทของการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียน แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน (Formative Evaluation)

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการประเมินผลในระหว่างที่มีการเรียนการสอน เพื่อซ่อมเสริมแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนและตรวจสอบประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผลในลักษณะนี้ควรกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการเรียนการสอนหรือเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแต่ละหน่วย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความก้าวหน้าของตนเป็นระยะ (ภัทรา นิคมานนท์, 2543 : 18)

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน จะมีการประเมินผล 2 ระยะ คือ

1.1 การประเมินผลก่อนเรียน (Placement Evaluation) เป็นการประเมินผลสมรรถภาพหรือความสามารถของผู้เรียนก่อนที่จะเรียนในบทเรียนหรือรายวิชาที่จะเรียนนั้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้ ความสามารถของผู้เรียนว่าเพียงพอที่จะศึกษาต่อไปได้หรือไม่ หรือว่า

ควรจะศึกษาในส่วนที่เป็นสมรรถภาพพื้นฐานก่อน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดหรือบางส่วนที่ ผู้เรียนควรมีพื้นฐานเสียก่อน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

การประเมินผลก่อนเรียนไม่ใช้การวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) ของผู้เรียนเพราะครูยังไม่ได้ทำการสอนในเนื้อหาเหล่านั้นมาก่อน แต่เป็นการประเมินผลเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Evaluation) การประเมินผลก่อนเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่ครูไม่เคยได้สอนมาก่อน แต่ถ้าหากเป็นกลุ่มเดิมซึ่งเรียนในวิชาต่อเนื่องสอนโดยครูคนเดียวกัน การประเมินผลก่อนเรียนในวิชาหลังจะทำหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้เพราะว่าครูผู้สอนทราบข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนอยู่แล้ว (สุราษฎร์ พรหมจันทร์. 2530 : 165)

การประเมินผลก่อนเรียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญ ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนก่อนที่จะเรียนมีความรู้เบื้องต้นเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐาน และทักษะในการเรียนเรื่องที่ครูจะสอนมากน้อยเพียงใด หรือว่าควรจะศึกษาในส่วนที่สมรรถภาพพื้นฐานเสียก่อน
2. เพื่อตรวจสอบศักยภาพผู้เรียนว่ากลุ่มที่เรียนนั้น เก่งหรืออ่อนเพียงไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกวิธีการสอนและมอบหมายงาน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด หรือบางส่วนที่ผู้เรียนควรมีเป็นพื้นฐานเสียก่อน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการสอนให้เหมาะสม โดยพิจารณาได้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับสภาพผู้เรียนหรือจะใช้กิจกรรมการสอนแบบใด สื่อประเภทใดเพื่อช่วยในการเรียนการสอน

1.2 การประเมินผลระหว่างเรียน (Formative Evaluation) การประเมินผลระหว่างเรียน หรือการประเมินผลย่อย เป็นการประเมินผลความสามารถของผู้เรียนทันทีหลังจากเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ว่า ได้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใดมีข้อบกพร่องในเรื่องใดตอนใด การประเมินผลระหว่างเรียนเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกไปกับการเรียนการสอนตลอดเวลา

การประเมินผลระหว่างเรียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด หากพบว่ามีข้อบกพร่องในจุดประสงค์ใดก็จะได้ใช้ข้อมูลนั้น ๆ เป็นแนวในการปรับปรุงการเรียนผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มและเป็นการพัฒนาวิธีการสอนของครูต่อไปด้วย

2. เพื่อจัดสอนซ่อมเสริม เมื่อผู้สอนทราบปัญหาหรือข้อบกพร่องของผู้เรียนแล้วก็นำข้อมูลมาใช้ในการพิจารณาจัดการสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียน ฉะนั้นในทางปฏิบัติเมื่อสอนจบแต่ละหน่วยผู้สอนควรประเมินผลทันที

2. การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Evaluation)

การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินผลรวมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา เพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Evaluation) ว่าผู้เรียนมีความรู้ทั้งสิ้นเท่าใด เก่งหรืออ่อนในวิชาใด เป็นการประเมินโดยรวมทุกหน่วยในรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ ผลจากการประเมินผลลักษณะนี้ใช้ในการตัดสินผลการเรียนหรือตัดสินว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้ระดับคะแนนใด และนอกจากนี้ยังใช้ในการพยากรณ์ผลสำเร็จในรายวิชาที่จะเรียนต่อเนื่องต่อไป

การประเมินผลการเรียนปลายภาคเรียน มีจุดประสงค์สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (Learning Achievement) ในรายวิชานั้น ๆ เพียงใด เป็นการประเมินผลอ้างอิงถึงพฤติกรรมโดยรวมจากการเรียนในรายวิชานั้น ๆ

2. จัดระดับคะแนนหรือเกรด แสดงถึงระดับความสามารถอันเป็นผลจากการเรียนรู้อยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับกลุ่มผู้เรียนเดียวกัน เช่น 4 3 2 1 หรือไม่ผ่าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การประเมินผลรวมนอกจากจะใช้ข้อมูลเพื่อการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนแล้วยังจะใช้ข้อมูลเพื่อการศึกษเปรียบเทียบในงานวิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เช่น วิธีสอน สื่อการสอนและกิจกรรมการสอน เป็นต้น ดังนั้นการสร้างเครื่องมือที่ใช้วัดผลจะต้องมีคุณภาพค่อนข้างสูง คือ จะต้องเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงวัดผลได้ครอบคลุมสามารถแยกผู้เรียนตามระดับความสามารถที่แท้จริงได้

ประโยชน์ของการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะผลจากการประเมินจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและนักการศึกษา ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การแนะแนว การประเมินหลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อการสอน ตลอดจนการจัดระบบการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา การประเมินผลมีประโยชน์ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านผู้สอน

1.1 ช่วยให้ทราบระดับความสามารถของผู้เรียนว่าเก่งอ่อนเพียงไร เพื่อหาทางช่วยเหลือและสนับสนุนให้ดีขึ้น

1.2 ช่วยให้ทราบว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดหรือไม่ เพียงไร ซึ่งสะท้อนให้เห็นเทคนิควิธีสอนที่ครูใช้ว่าเหมาะสมเพียงไร

1.3 ช่วยให้ทราบถึงประสิทธิภาพการสอนของครูว่ามีประสิทธิภาพเพียงไร จะได้นำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 ช่วยให้ทราบแนวทางในการปรับปรุงเทคนิคการสอนให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 หากมีการจัดกลุ่มปฏิบัติการ ครูผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการจัดกลุ่มได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.6 ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเรียนยิ่งขึ้น

2. ด้านผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนทราบสถานภาพตนเองว่า มีความสามารถในระดับใด เก่งอ่อนวิชาใด มีความสามารถเด่น ด้อยด้านใด ทำให้สามารถพัฒนาตนเองในแนวทางที่เหมาะสมให้ดีขึ้น

2.2 ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น มีการพัฒนาการเรียนดีขึ้น

2.3 ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะการทดสอบแต่ละครั้งนักเรียนจะต้องเตรียมตัวสอบเพื่อให้ได้คะแนนมาก ๆ จึงมีการทบทวนเนื้อหาวิชาที่ทดสอบหรือมีการซักถามทบทวนกันระหว่างกลุ่มเพื่อน ๆ จึงมีคำกล่าวว่า การทดสอบเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

3. ด้านผู้บริหาร

3.1 เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2 เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการสอนให้ได้มาตรฐานตามหลักสูตร

3.3 เป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาแก่ประชาชนและผู้ปกครอง เป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหาและดำเนินการด้านต่าง ๆ

4. ด้านการแนะแนว

4.1 ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

4.2 ช่วยให้เข้าใจปัญหาของนักเรียนมากขึ้น

4.3 การแนะแนวทางแก้ปัญหาการเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น

4.4 เป็นข้อมูลในการแนะแนวทางการเลือกวิชาเรียนและอาชีพได้เหมาะสม

4.5 ผู้ปกครองรู้จักและเข้าใจสมรรถภาพและความสามารถของนักเรียนดียิ่งขึ้น

5. ด้านการวิจัย

5.1 เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน

5.2 เป็นข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน

5.3 ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลวิจัย

การประเมินผลแบบเดิมกับการประเมินผลแบบใหม่

การประเมินผลแบบเดิมกับการประเมินผลแบบใหม่ หรือการประเมินผลตามสภาพจริงมีความแตกต่างกัน โดยที่การประเมินผลแบบเดิมนั้นการจัดอันดับผู้เรียน เน้นพุทธิสัย เน้นทักษะตามลำดับขั้น แยกกระบวนการออกจากผลผลิตผู้เรียนเปรียบเสมือนผู้รับ ผู้สอนมีอำนาจในการตัดสินใจผู้เรียนมักไม่มีส่วนร่วม และสิ่งที่ประเมินจะต้องมีความเป็นปรนัย วิธีการวัดที่มักจะใช้เป็นข้อทดสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบ กาเครื่องหมายถูกผิด จับคู่ ฯลฯ ไม่สามารถวัดความรู้ความเข้าใจที่ซับซ้อน และความสามารถด้านการปฏิบัติที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน แต่เป็นการวัดคุณสมบัติผู้เรียนที่แยกระหว่างความรู้ความคิด และทักษะปฏิบัติออกจากกัน เครื่องมือที่ใช้วัดเน้นการทดสอบด้วยข้อทดสอบ การทำรายงาน และการทดสอบภาคปฏิบัติตามขั้นตอนในตำราหรือตามที่ครูกำหนด เป็นการประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนเพื่อการตัดสินผลการเรียน เน้นการปฏิบัติในห้องเรียนเป็นหลักจึงเป็นการเรียนการสอนเพื่อทดสอบความรู้แยกกระบวนการวัดและประเมินออกจากกระบวนการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผลแบบใหม่

การวัดและประเมินผลแบบใหม่หรือการประเมินผลตามสภาพจริง มีลักษณะเป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ผลการประเมินที่แสดงถึงการปรับปรุงการสอนของครูและหลักสูตรเน้นคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนที่เป็นภาพรวม เครื่องมือที่ใช้วัดผลและประเมินผลมีได้หลากหลายวิธี เน้นสถานการณ์ในการสอบวัดผู้เรียนสามารถนำความรู้ทักษะไปใช้ในชีวิตจริงส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ผลงานด้วยตัวเอง มิได้แยกกระบวนการวัดและประเมินผลออกจากการเรียนการสอน ให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนรู้จักตนเองและเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นและเน้นการวัดกระบวนการพอ ๆ กับการวัดผลสำเร็จของกระบวนการ

เปรียบเทียบการวัดและประเมินผลแบบเดิมกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

การวัดและประเมินผลแบบเดิม (Traditional Assessment)	การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
1. เน้นพฤติกรรมพื้นฐาน	1. เน้นพฤติกรรมที่เป็นความคิดซับซ้อนและวิธีที่ใช้ในการเรียนรู้
2. แยกการเรียนและการสอบออกจากกัน	2. การเรียนการสอนจะกระทำอย่างต่อเนื่อง
3. วัดได้ในวงจำกัด	3. วัดได้อย่างกว้างขวาง
4. ให้ความสำคัญกับความสามารถเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข	4. ให้ความสำคัญกับความสามารถเชิงคุณภาพที่แสดงด้วยบรรยายตามสภาพจริง
5. ดึงการวัดออกจากบริบทของการเรียนการสอน	5. การวัดถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน
6. ครูเปรียบเสมือนผู้ประเมินภายนอก	6. ครูเป็นส่วนหนึ่งของการสอบ
7. เชื่อในการให้ผู้อื่นประเมิน	7. เชื่อในการประเมินตนเอง
8. มีเกณฑ์มาตรฐานเพื่อบ่งบอกความสำเร็จ	8. มีเกณฑ์หลากหลายตามสภาพจริงเพื่อบ่งบอกความสำเร็จ
9. คำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว	9. คำตอบที่ถูกมีหลากหลาย
10. เน้นการประเมินโดยแยกทักษะ	10. เน้นการประเมินโดยบูรณาการทักษะ
11. เน้นรายวิชา	11. เน้นสหวิทยาการ

การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ

การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย การวัดและประเมินผล 3 ด้าน คือ

1. การวัดและประเมินผลทางด้านความรู้ทฤษฎี (Cognitive Domain) เป็นการวัดและประเมินผลทฤษฎีในงานอาชีพที่ได้ศึกษามาแล้วได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ หลักการ เทคนิควิธี เป็นต้น
2. การวัดและประเมินทางด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (Psychomotor Domain) เป็นการประเมินความสามารถในการทำงานของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์ และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด สามารถประเมินได้ 2 ลักษณะคือ
 - 2.1 การวัดและประเมินผลกระบวนการ เป็นวิธีการที่ผู้เรียนใช้ดำเนินการเพื่อให้ได้ผลผลิตหรืออาจเป็นส่วนหนึ่งที่ไม่ใช่ผลผลิต การวัดและประเมินผลกระบวนการ ทำได้ค่อนข้างยาก

เพราะกระบวนการปฏิบัติงานแต่ละชิ้นงานแตกต่างกันและไม่เป็นปรนัย ส่วนใหญ่จะใช้การสังเกตโดยมุ่งดูที่คุณภาพหรือประสิทธิภาพของกระบวนการ การประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์งาน คือ การที่ผู้เรียนสามารถแจกแจงงานที่จะทำว่าเป็นงานประเภทใด ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อะไรบ้าง มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไรกล่าวคือฝึกให้ผู้เรียนมองงานออกโดยภาพรวมจะต้องทำอย่างไร

2.1.2 การวางแผนในการทำงาน คือ การที่ผู้เรียนสามารถวางแผนว่าจะใช้กำลังงานในการทำงานอย่างไร จะทำคนเดียวหรือต้องทำหลายคน ถ้าทำหลายคนจะแบ่งหน้าที่กันอย่างไรต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์อะไรบ้าง ในการทำงานครั้งนี้ จะต้องใช้เงินทุนในการทำงานบ้างหรือไม่ มากน้อยเพียงไร กำหนดวิธีทำงานให้เป็นขั้นตอนจนสำเร็จ

2.1.3 การปฏิบัติงาน คือ การให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ ฝึกให้มีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน เช่น ความประณีตรอบคอบ ความรับผิดชอบ ขยันอดทน ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ฯลฯ สามารถตรวจสอบผลการทำงานของตนเองเป็นระยะ ๆ

2.2 การวัดและประเมินผลผลิต เป็นการประเมินชิ้นงานที่ได้จากการแสดงหรือการกระทำของผู้เรียนวิธีการประเมินอาจทำได้หลากหลายลักษณะ เช่น ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้เรียนประเมินเพื่อน ผู้เรียนร่วมกันประเมิน ครูผู้สอนประเมินผู้เรียน เป็นต้น

3. การวัดและประเมินผลคุณลักษณะที่ดีต่องานอาชีพ (คุณธรรม จริยธรรม) หรือทางด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ประเมินเกี่ยวกับสภาวะจิตใจ เช่น ความรอบคอบ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ระเบียบวินัย ฯลฯ

แนวทางการประเมินผลภาคปฏิบัติ

แนวทางการประเมินผลโดยเน้นการปฏิบัติจริง ดังนี้

1. การประเมินผลตามสภาพจริง กระทำได้ตลอดเวลาทั้งที่สถานการณทั้งที่บ้าน โรงเรียน และชุมชน การสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ โดยการตัดสินใจของผู้ประเมินผลในการให้คะแนน
2. กำหนดปัญหาหรืองานแบบปลายเปิด เพื่อให้ให้นักเรียนเป็นผู้สร้างคำถามเอง (รูปแบบเดิมนักเรียนต้องเป็นผู้เลือกคำตอบจากผู้เขียนข้อสอบกำหนดไว้) กล่าวคือ ให้นักเรียนตอบด้วยการแสดงความคิดเห็น สร้างสรรค์ผลงานหรือการทำงาน
3. ไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานแต่ให้นักเรียนผลิต สร้างหรือทำบางสิ่งที่เน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อน การพิจารณา ไตร่ตรอง การทำงานและปัญหานั้นคือ การเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา

4. เน้นสภาพปัญหาที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน เน้นการแก้ปัญหาที่สะท้อนถึงชีวิตจริง

5. ใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายเพื่อประเมินนั่นคือ พยายามที่จะรู้จักนักเรียนให้ทุกแง่ทุกมุมข้อมูลจึงต้องได้มาจากหลาย ๆ ทาง และเลือกเครื่องมือเก็บข้อมูลหลายประเภทด้วยเช่นกัน

6. เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง

7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า จะถูกประเมินผลส่วนใด เรื่องอะไร การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนการเรียนรู้ความต้องการของตนเอง ว่าอยากรู้อยากทำอะไร ซึ่งนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และการประเมินผลที่ใช้ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

จากแนวทางการประเมินข้างต้นสรุปเป็นกิจกรรมหรืองานที่ให้นักเรียนปฏิบัติควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นงานที่ใช้ความรู้ความคิดในระดับสูง เช่น ให้ข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งลักษณะการนำเสนอผลงานของนักเรียนจะแสดงความคิดโดยการอภิปราย การสรุป เป็นต้น

2. เป็นงานที่แสดงความรู้สึกซึ่ง เช่น งานที่มีเนื้อหาซับซ้อน เป็นการเปิดโอกาสได้แย่งสร้างคำอธิบาย เป็นต้น

3. เป็นงานที่มีเนื้อหาสาระนำไปสู่การสนทนาระหว่างนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์เพื่อพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลภาคปฏิบัติ

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลภาคปฏิบัติ ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดอย่างชัดเจน
2. มีการกำหนดวิธีการทำงาน
3. มีการกำหนดความสำเร็จของงาน
4. มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน
5. มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน
6. มีการประเมินพฤติกรรมของการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ความหมายของการวัดและประเมินตามสภาพจริง

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นวิธีการวัดและประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน ในสถานการณ์ที่เป็นจริงและเป็นวิธีการที่เน้นพฤติกรรมและผลงานของนักเรียนในภาคปฏิบัติ (Performance) เน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) และแฟ้มสะสมผลงาน (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. 2544 : 93) โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีส่วนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะสำคัญของการประเมินตามสภาพจริง

ลักษณะสำคัญของการประเมินตามสภาพจริงสรุปได้ ดังนี้

1. การประเมินตามสภาพจริง เป็นวิธีการประเมินผลที่เน้นผลงานของนักเรียนในภาคปฏิบัติเน้นกระบวนการเรียนรู้ และผลผลิต ครูผู้สอนต้องคำนึงเสมอว่าหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินจะต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง โดยไม่แยกการประเมินออกไปไว้ต่างหาก หลังจากปฏิบัติงานสำเร็จหรือหลังจบบทเรียนเหมือนการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม แต่จะต้องจัดการเรียนการสอนให้ส่วนประกอบทั้ง 3 ส่วนคือ หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล ต้องมีความสัมพันธ์กัน ดำเนินควบคู่กันอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาการเรียนการสอน

2. การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลที่ใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย วิธีเพื่อประเมินการปฏิบัติงานทุกครั้ง ทุกชั่วโมงที่มีการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบคุณภาพของงาน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องใช้กลยุทธ์ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ระดับความคิดขั้นสูง ได้แสดงความสามารถในภาคปฏิบัติอย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยบูรณาการสิ่งที่เรียนรู้เข้าด้วยกัน ตลอดจนนำสิ่งที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ สร้างสรรค์ผลงาน การพัฒนาการเขียนเป็นรายงาน และนำเสนอผลงานการแสดงหรือสาธิตให้เห็นว่าผู้เรียนทำอะไรได้บ้าง แทนการท่องจำเกี่ยวกับ ทฤษฎี หลักการ วิธีการหรือข้อเท็จจริงในเนื้อหาสาระที่เรียนมาเท่านั้น

3. การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูใกล้ชิดและมีความละเอียดรอบคอบในการประเมินผลผู้เรียนมากขึ้น ด้วยการพิจารณาที่กระบวนการเรียนรู้และผลงานที่นักเรียนสร้างสรรค์เป็นสำคัญ การประเมินผลแบบใหม่จะรวมถึงการสอบอัตนัย การทดลอง การจัดนิทรรศการร่วมกับการนำเสนอผลงาน การอภิปราย โครงงานส่วนบุคคล และโครงงานเป็นกลุ่มที่เน้นการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การร่วมมือในการทำกิจกรรม การนำเสนอข้อค้นพบโดยวิธีต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งผู้เรียนจะถูกสอนให้รู้จักกระบวนการคิดอย่างมีระบบ มีเหตุผล การสังเกต การบันทึก

รวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ ขณะเดียวกันครูผู้สอนก็ต้องรับฟังและเข้าใจความคิดของผู้เรียนด้วย

4. การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นวิธีการประเมินที่ไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานเท่านั้น แต่จะเน้นการประเมินผลทักษะในเชิงการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานความสามารถในการแก้ปัญหา กิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน คุณธรรม จริยธรรม และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นผู้ค้นพบและศึกษาค้นคว้าด้วยตัวของตัวเองจากการได้ฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. เน้นความสำเร็จของความก้าวหน้าในตัวนักเรียนมากกว่าผลงานที่สำเร็จนั้น คือคนเก่งที่มีผลงานความก้าวหน้าน้อยอาจได้รับการประเมินอยู่ในระดับเดียวกับคนไม่เก่งแต่มีผลงานความก้าวหน้าสูง
2. พิจารณาจากงานหลาย ๆ ชิ้น และมีผู้ประเมินหลาย ๆ คน (โดยมีการประชุมระหว่างกลุ่มผู้ประเมิน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน)
3. มีการวัดและประเมินต่อเนื่องตลอดเวลา และควบคู่กับการเรียนการสอน
4. ให้มีการประเมินตนเองและควรมานำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน
5. ควรมีการประเมินผลทั้ง 2 ลักษณะ คือ ใช้แบบทดสอบที่มีลักษณะที่เน้นการปฏิบัติจริงและประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ดังนี้ คือ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536 : 199 – 200) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินผลไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของอาจารย์ ทำให้ครู อาจารย์ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักศึกษา นักศึกษาจะได้ทราบว่าตนมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอน แผนการสอน ที่นำมาสู่การปฏิบัติ มีปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุง

4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียน จำนวนผู้สำเร็จตามหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานและศึกษาต่อ

5. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในด้านผลการเรียนและความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษา

กรมวิชาการ (2535 : 1) กล่าวถึงการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงานทั้งในช่วงขณะที่กำลังทำและช่วงเวลาที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่างานที่ทำนั้น ได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้งานไม่สำเร็จตามความคาดหวังและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงานเกิดความสำเร็จหรือใกล้เคียงความคาดหวังมากที่สุด

อัลคิน (Alkin. 1970 : 372) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการค้นหาการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการเลือกรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานสรุปสิ่งที่ประโยชน์ต่อผู้ตัดสินใจในแนวทางเลือกที่เหมาะสมจากแนวทางต่าง ๆ ที่มีอยู่

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 53) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน จะต้องกระทำอย่างมีระบบ ซึ่งควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจนว่าต้องการวัดผลเพื่อการตัดสินใจเพื่อจัดตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบความรู้หรือเพื่อการวินิจฉัย

2. จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อจะบอกให้ทราบว่าจะออกข้อสอบวัดเนื้อหาใด ในพฤติกรรมใด แค้ไหนและเพียงใด เพื่อข้อสอบที่สร้างขึ้นวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ

3. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลที่จะวัดโดยพยายามใช้เทคนิคการวัดหลาย ๆ วิธี

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลหลังจากกำหนดว่าจะใช้วิธีใดวัดผลแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการสร้างเครื่องมือวัดผลตามที่กำหนดซึ่งเครื่องมือที่ใช้กันมากในการวัดผลการเรียนการสอน ได้แก่ การทดสอบ

5. ดำเนินการวัดผลเป็นขั้นตอนของการนำเครื่องมือไปทดสอบหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการประเมิน

6. การประเมินผลและการใช้ผลการวัด จุดหมายปลายทางของการวัดผลก็เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ควรปรับปรุงและแก้ไขอย่างไร

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กัญญา ตั้งสุวรรณรังษี (2528 : ก – ข) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์ผู้สอนและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการงาน ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารมีความเห็นว่าปัญหาที่ประสบมากคือ การจัดสภาพของห้องเรียนให้มีความเหมาะสมในการสอนวิชาการงาน การจัดหาเครื่องใช้ที่มีขนาด และจำนวนเหมาะสมเพียงพอต่อความพร้อมของนักเรียน คุณภาพของอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนและแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่ประสบมากคือ จำนวนหรือปริมาณของนักเรียนในชั้นเรียนมีมาก ครูผู้สอนมีความเหนื่อยหน่ายในการสาธิตและช่วยเหลือนักเรียนและการซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย

นักเรียนมีความเห็นว่าปัญหาที่ประสบมากคือ สภาพของชั้นเรียนในด้านความมีระเบียบวินัยขณะที่เรียน ความเบื่อหน่ายที่เกิดขึ้นในขณะที่เรียน การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีขนาดและจำนวนเหมาะสมเพียงพอต่อความพร้อมของนักเรียน คุณภาพของอุปกรณ์ที่ใช้เรียน และโอกาสที่นักเรียนจะได้ไปดูงานนอกสถานที่

นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 85 – 88) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในคณะคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยส่วนรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับต่ำจนเกือบจะถือว่าไม่มีปัญหา แต่จากการศึกษาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านตัวผู้เรียน นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีเวลาฝึกทบทวนการเรียนที่บ้าน ด้านครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องครูให้รายละเอียดในบทเรียนไม่ชัดเจนด้านหลักสูตร นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่และเวลาในการฝึกปฏิบัติในบางเรื่องน้อยเกินไป และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีตู้รับฝากอุปกรณ์การเรียนในแต่ละห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติอยู่ในสภาพชำรุดไม่เหมาะที่จะใช้ในการฝึก

นิรุติ จันทะทรัพย์ (2536 : 192) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร พบว่า สิ่งที่จะต้องปรับปรุงในแต่ละด้านคือ

1. ด้านสื่อการเรียนการสอน คือ การจัดนิทรรศการเพื่อเสริมความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ ควรปรับปรุงให้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ การจัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ให้พร้อมในการสอน

นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล (2539 : 138) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านการสอนของอาจารย์ นักศึกษามีทัศนะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เนื่องจากครูธุรกิจจะต้องมีความสนใจและสนุกในการสอน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี ควรมีอารมณ์ขัน ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส ในขณะทำการสอน ทำให้การเรียนการสอนไม่เคร่งครัด

บุญมี ประสมทรัพย์ (2539 : 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี ของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวม 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอนและสภาพที่เรียน ด้านนิเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและแยกเป็นรายด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้มีการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนไม่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เลิศ วุฒิชชาติปรีชา (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับระดับความเหมาะสมที่มีต่อหลักสูตรมีความคิดเห็นความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เกี่ยวกับระดับความเหมาะสมที่มีต่อสภาพทั่วไปการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีความคิดเห็นความเหมาะสมในระดับปานกลาง และด้านความเหมาะสมของการจัดเนื้อหา รายวิชาตลอดหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับระดับความเหมาะสมที่มีต่อหลักสูตร ผลปรากฏว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการเปรียบเทียบด้านสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผลปรากฏว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในการปรับปรุงหลักสูตรควรพิจารณาความคิดเห็นที่แตกต่างกันของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร รายละเอียดองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร

อีกทั้งความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรที่มีระดับความเหมาะสมปานกลาง เพื่อปรับให้สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พรศรี โรจน์เมธี (2540 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า การนำเทคนิคของวิธีสอนที่ทันสมัยมาสอนวิชาบัญชี เป็นปัญหาในระดับมาก ปัญหาด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเป็นปัญหาสูงสุด คือ การสอนหลายวิชาในหนึ่งภาคเรียน ทำให้การเตรียมการสอนไม่บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และปัญหาด้านสื่อการสอนวิชาบัญชีเป็นปัญหาในระดับมาก และที่เป็นปัญหาสูงสุด คืองบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี และสื่อการสอนที่มีอยู่ล้าสมัย ชำรุดทรุดโทรม ไม่มีประสิทธิภาพ มีจำนวนไม่เพียงพอแก่นักศึกษา

อุษา สุขประเสริฐ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2531 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับ ปวช. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2531 ทั้ง 7 ด้าน มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ และตำแหน่งงานปัจจุบัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทุกด้าน สิ่งที่ผู้บริหารและครูให้ข้อเสนอแนะ จัดให้มีการอบรม สัมมนาในเรื่องหลักสูตรและจัดเอกสารหลักสูตรต่าง ๆ ที่ยังมีไม่เพียงพอ ให้ครบและสมบูรณ์ ส่วนเรื่องสื่อการสอนจะต้องปรับปรุงและจัดทำให้มีขึ้นอาจตั้งเป็นศูนย์สื่อการสอน

จิตตชา นิลดำ (2542 : 60 – 61) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตร ปัญหาเกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเลือกรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี และผู้เรียนไม่ได้เลือกเรียนรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีตามความสนใจตามความถนัด

ด้านวิธีการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากการจัดเวลาฝึกทักษะคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการมีน้อย และการศึกษาดูงานในสถานประกอบการธุรกิจมีน้อย

ด้านผู้เรียน ปัญหาเกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ค่าใช้จ่ายในการเรียนตลอดหลักสูตรสูงมาก และผู้เรียนไม่มีเวลามาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน

ด้านผู้สอน ปัญหาเกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้สอนขาดความเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของผู้เรียน เป็นรายบุคคล และผู้สอนบรรยายเนื้อหาในรายวิชาที่สอนเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน

ด้านวัดผลและประเมินผล ปัญหาเกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้สอนไม่อธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ และข้อสอบมีมากเกินไปแต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป

ด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาเกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ลิฟท์มีจำนวนไม่เพียงพอและค้างบ่อยและจำนวนสื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ(พิสมัย บัวอุไร. 2542 : 31; อ้างอิงจาก สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ. 2540 : 82 – 83) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าปัญหาสำคัญของนักศึกษาหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพฯ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ คือ

ด้านหลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป และเวลาเรียนตลอดหลักสูตรน้อยเกินไป

ด้านกระบวนการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่และหนังสือตำราเรียนไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน

ด้านผู้สอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไปและจำนวนผู้สอนมีน้อย

ด้านผู้เรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนเนื้อหาในบทเรียน และนักศึกษาไม่รู้เรื่อง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน

สุธีรพันธ์ พันธุ์สนธิ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาออกแบบ คณะศิลปกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาออกแบบ คณะศิลปกรรม กรมอาชีวศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเช่นกัน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาออกแบบ คณะศิลปกรรม กรมอาชีวศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็น

ในระดับปานกลางทุกด้านเช่นกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นสภาพการใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาการออกแบบ คณะศิลปกรรม กรม อาชีวศึกษา ควรได้รับการศึกษาสภาพปัญหา และปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการใช้หลักสูตรให้เกิด คุณภาพทางการศึกษาต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮาร์ท (Hart. 1954 : 128) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูมัธยมของเท็นเซาเซินด์ ไฮ สคูล (Ten Thousand High School) เกี่ยวกับการเรียนการสอน ปรากฏผลว่าครูที่ดีควรมี คุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถที่จะชักจูงใจนักเรียนให้เกิดความสนใจในวิชาที่ตนสอน มีความฉลาดรอบรู้ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด
2. ครูต้องสนใจในตัวนักเรียนให้ความร่วมมือกับนักเรียน มีความเห็นอกเห็นใจนักเรียน
3. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
4. อธิบายได้อย่างแจ่มชัด มีวิธีสอนให้นักเรียนเข้าใจง่าย

นัลต์ (Nult. 1972 : 650 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาวัยรุ่นโดยวิเคราะห์จากบันทึกของครูและนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 – 12 จาก โรงเรียนมัธยมเวลด์ เซนทรัล (Weld Central Junior – Senior High School) รัฐโคโลราโด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประสบปัญหาต่าง ๆ คือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคลและสังคม ปัญหาด้านสันตนาการ

เน็นยูด (Nenyod. 1975 : 5091 – 5092 A) ได้วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาต่างประเทศ ที่ศึกษาในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยของรัฐในรัฐเท็กซัสกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาต่างประเทศที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐในรัฐเท็กซัส ซึ่งนักวิจัยสุ่มเลือก นักศึกษาจากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก จากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยขนาดกลาง และจากมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ จากการศึกษาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของนักศึกษาต่างประเทศที่ ศึกษาในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการ ติดต่อกับผู้อื่น ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับการเงิน ปัญหาเกี่ยวกับที่พักอาศัยและอาหาร ปัญหาเกี่ยวกับศาสนา ปัญหาเกี่ยวกับสังคม และปัญหาเกี่ยวกับตนเอง ในจำนวนปัญหาเหล่านี้ ปัญหาการติดต่อกับบุคคลอื่น และเกี่ยวกับการเรียน เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ปัญหาย่อยที่สำคัญที่ สุดในหมวดปัญหาการติดต่อก็คือ การขาดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ส่วนปัญหาย่อยที่

สำคัญที่สุดในหมวดการเรียน คือ การปรับตัวให้เข้ากับระบบมาตรฐานการศึกษาของชาวอเมริกัน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาต่างประเทศในสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาเกี่ยวกับศาสนามากกว่า นักศึกษาต่างประเทศที่ศึกษาในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่และนักศึกษต่างประเทศที่ศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับสังคมและตนเอง มากกว่านักศึกษต่างประเทศที่ศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง

โฮล์มส์ (Holmes. 1975 : 251 – A) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างในโคโลราโด เพื่อศึกษาถึงสมรรถภาพการสอนที่ต้องการของครูช่างในโคโลราโด โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูช่าง จำนวน 161 คน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพการสอนของครูช่าง เป็นดังนี้

1. จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการเรียนรู้ และสามารถประยุกต์เข้ากับการสอนในโรงฝึกงานได้
2. จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดี พอที่จะให้คำแนะนำแก่กรรมการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้
3. จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในจุดประสงค์ของหลักสูตร
4. จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดโรงฝึกงานและจัดชั้นเรียน
5. จะต้องสามารถวิเคราะห์อาชีพ เพื่อกำหนดลำดับชั้นการทำงานพื้นฐานได้
6. จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดผล ประเมินผลในการสอน
7. จะต้องบันทึกผลความก้าวหน้า และติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคลได้
8. ครูช่างจะต้องทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ
9. ครูช่างจะต้องเข้าใจบทบาทการสอน
10. ครูช่างจะต้องสามารถรวมเทคนิคการทำงาน ลำดับชั้นการทำงานและความรู้ในการทำงานหนึ่ง ๆ เข้ามาสัมพันธ์กันได้เป็นอย่างดี

บาติस्ता (Batista. 1976 : 257) ได้ศึกษาพฤติกรรมของครูที่ดีจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า พฤติกรรมของครูที่ดีประกอบด้วย การเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย มีความรู้ ความสามารถในการเขียนบทความและสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน มีความรู้ในวิธีประเมินจุดมุ่งหมายของวิชาอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมในวิชาชีพเป็นผู้ที่ทำงานด้วยการให้บริการกับสถาบันและชุมชนให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนครู นิสิตนักศึกษาและสถาบัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ ครูผู้สอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 80 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย คณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครู วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ซึ่งสอบถามใน 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านผู้สอน
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วยในระดับมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน

เห็นด้วยในระดับปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยในระดับน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วดำเนินการสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 ด้าน รวมจำนวน 55 ข้อ

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ และผู้อำนวยการสุพิศ ยางาม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยวิธีหาค่า IOC ได้ข้อที่ผ่านเกณฑ์ 0.5 จำนวน 51 ข้อ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) - กับครูผู้สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จำนวน 30 คน เหตุผลที่เลือกครูผู้สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม เพราะว่าการจัดการเรียนการสอนจะจัดการเรียนการสอนเหมือนกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี เพราะใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 และมี 3 ประเภทวิชาเหมือนกัน คือ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาศิลปกรรม ในระหว่างวันที่ 20-31 กรกฎาคม 2546 และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ได้จำนวน 45 ข้อ ดังนี้

6.1 ด้านหลักสูตร จำนวน 14 ข้อ

6.2 ด้านการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ

6.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 7 ข้อ

6.4 ด้านผู้สอน จำนวน 9 ข้อ

6.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 6 ข้อ

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Corfficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี เพื่อนำไปขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 80 คน ระหว่างวันที่ 7-17 สิงหาคม 2546

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว ซึ่งเก็บข้อมูลได้ครบตามจำนวนกลุ่มเป้าหมายแล้วนำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติและทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical/Package the Social Sciences/Personal Computer Plus)

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ตามตัวแปร ประเภทของครู วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ $t - test$ และเปรียบเทียบตามตัวแปรคณะวิชาที่สังกัด โดยใช้สถิติความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับทางสถิติจะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

4. นำข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดที่ครูผู้สอนตอบในแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์คำตอบในรูปของความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Peason Product Moment Correlation Corfficient) ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 85)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{(N \sum X^2 - (\sum X)^2)(N \sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถาม
	$\sum X, \sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนน X และ Y ตามลำดับ
	$\sum X^2, \sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน X และ Y แต่ละตัว ยกกำลังสอง ตามลำดับ
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
	N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 215)

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
-------	----------	-----	------------------------------

N แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (t-test for independent samples) เมื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2) ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 :

102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 112)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Mean Square)
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผล

และประเมินผลและรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครูผู้สอน วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัย อาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้าน ผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครูผู้สอน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครู วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. คณะวิชาที่สังกัด		
1.1 คณะวิชาพื้นฐาน	22	27.50
1.2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ	32	40.00
1.3 คณะวิชาคหกรรม	18	22.50
1.4 คณะวิชาศิลปกรรม	8	10.00
รวม	80	100.00
2. ประเภทของครูผู้สอน		
2.1 ครูประจำ	63	78.75
2.2 ครูจ้างสอน	17	21.25
รวม	80	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	61	76.25
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	19	23.75
รวม	80	100.00
4. ประสบการณ์ในการสอน		
4.1 ไม่เกิน 15 ปี	30	37.50
4.2 มากกว่า 15 ปี	50	62.50
รวม	80	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่สังกัดคณะวิชาบริหารธุรกิจ เป็นครูประจำ มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรีและมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และรวมทุกด้าน ดังตาราง 2 - 7

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
1. ด้านหลักสูตร	3.14	0.62	ปานกลาง
2. ด้านการเรียนการสอน	3.51	0.56	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.54	0.77	ปานกลาง
4. ด้านผู้สอน	3.48	0.56	ปานกลาง
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.95	0.69	มาก
รวม	3.29	0.49	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวม ด้านผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านสื่อการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร			
1. การกำหนดสัดส่วนหน่วยกิตของโครงสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเป็นไปอย่างเหมาะสม	3.20	0.85	ปานกลาง
2. จำนวนชั่วโมงสอนมีปริมาณเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.13	0.93	ปานกลาง
3. จัดเนื้อหารายวิชาได้สอดคล้องกับหลักสูตร	3.31	0.79	ปานกลาง
4. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	2.96	0.99	ปานกลาง
5. เนื้อหาวิชาที่ให้สถานประกอบการทำการสอน ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น	2.74	1.24	ปานกลาง
6. หลักสูตรกำหนดรายวิชาในหมวดวิชาชีพเป็นไปอย่างเหมาะสม	3.14	0.90	ปานกลาง
7. หลักสูตรก่อให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน	3.14	0.88	ปานกลาง
8. หลักสูตรเปิดโอกาสให้ชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	2.75	0.92	ปานกลาง
9. หลักสูตรมีการกำหนดจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงานได้	3.30	0.93	ปานกลาง
10. จุดหมายของหลักสูตรช่วยให้สามารถผลิตผู้เรียนได้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม	3.35	0.87	ปานกลาง
11. การกำหนดระยะเวลาในการฝึกงาน 1 ภาคเรียนตามหลักสูตรมีความเหมาะสม	2.73	1.21	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร(ต่อ)			
12. หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ ตามความถนัด	3.13	1.05	ปานกลาง
13. หลักสูตรก่อให้เกิดความชำนาญโดยเน้นทาง ด้านการปฏิบัติงานจริง	3.48	0.83	ปานกลาง
14. จัดเนื้อหาวิชาที่ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษานำ ไปประกอบอาชีพได้	3.64	0.86	มาก
รวม	3.14	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดเนื้อหาวิชาที่ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษานำไปประกอบอาชีพได้ ครูผู้สอนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านการเรียนการสอน			
1. การจัดการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.35	0.94	ปานกลาง
2. จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ	3.71	0.81	มาก
3. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ	3.83	0.73	มาก
4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดได้	3.56	0.78	มาก
5. การจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกประสบการณ์ และฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้เท่านั้น	3.51	0.84	มาก
6. การเรียนการสอนโดยศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียน	3.39	1.01	ปานกลาง
7. จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน	3.85	0.87	มาก
8. จำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการลงมือปฏิบัติจริง	3.64	1.07	มาก

ตาราง 4(ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
9. สถานประกอบการให้ความร่วมมือใน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	2.76	1.03	ปานกลาง
รวม	3.51	0.56	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ ว่างมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อจัดการเรียนการสอนโดยศึกษาดูงาน ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียน ข้อการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและ ข้อสถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูผู้สอนมีความ เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านสื่อการเรียนการสอน			
1. สื่อการเรียนการสอน มีจำนวนเพียงพอกับ ผู้เรียน	2.50	0.90	น้อย
2. สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย	2.58	0.94	ปานกลาง
3. การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ	2.20	0.95	น้อย
4. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอ	2.40	1.15	น้อย
5. ตำราและเอกสารมีเพียงพอกับผู้เรียน	2.66	1.01	ปานกลาง
6. สื่อมีความพร้อมในการใช้งาน	2.64	1.01	ปานกลาง
7. มีการดูแล ซ่อมแซม และปรับปรุงสื่อให้ใช้งาน ได้อยู่เสมอ	2.83	0.96	ปานกลาง
รวม	2.54	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ ว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อสื่อการเรียนการสอน มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ข้อเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอและข้อการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ ครูผู้สอนเห็นว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านผู้สอน โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านผู้สอน			
1. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอน	2.71	1.14	ปานกลาง
2. ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา	2.61	1.10	ปานกลาง
3. ผู้สอนได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการเขียนแผนการสอน	3.01	1.01	ปานกลาง
4. ผู้สอนได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ	2.85	1.08	ปานกลาง
5. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์รายวิชาให้ผู้เรียนได้รับ ทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน	4.08	0.67	มาก
6. ผู้สอนแจ้งคำอธิบายรายวิชาให้ผู้เรียนได้รับ ทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน	4.14	0.74	มาก
7. ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กระตุ้นให้ ผู้เรียนสนใจร่วมกิจกรรม	3.98	0.74	มาก
8. ผู้สอนเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของ ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.05	0.69	มาก
9. ผู้สอนมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน	3.91	0.83	มาก
รวม	3.48	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านผู้สอน โดยรวมและรายข้อ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อผู้สอนแจ้งคำอธิบายรายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน ข้อผู้สอนแจ้งจุดประสงค์รายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน ข้อผู้สอนเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมกิจกรรม และข้อผู้สอนมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน ครูผู้สอนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
ด้านการวัดผลและประเมินผล			
1. กำหนดหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน	3.93	0.87	มาก
2. แจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผล ให้ผู้เรียนได้รับทราบล่วงหน้า	4.15	0.83	มาก
3. วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน และหลังเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.72	0.76	มาก
4. วัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	3.71	0.93	มาก
5. วัดผลและประเมินผลเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้	4.14	0.78	มาก
6. การประเมินผลตามสภาพจริงทำให้ทราบข้อดีข้อบกพร่อง ของผู้เรียน	4.08	0.82	มาก
รวม	3.95	0.69	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผล และประเมินผล และรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครูผู้สอน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน ดังแสดงในตารางที่ 8 - 14

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา
เพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนตาม หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	2.08	0.69	1.88	0.14
	ภายในกลุ่ม	76	27.98	0.37		
	รวม	79	30.06			
2. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.19	0.73	2.49	0.07
	ภายในกลุ่ม	76	22.25	0.29		
	รวม	79	24.44			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.50	1.50	2.70*	0.05
	ภายในกลุ่ม	76	42.21	0.56		
	รวม	79	46.71			
4. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.13	0.38	1.24	0.30
	ภายในกลุ่ม	76	23.24	0.31		
	รวม	79	24.37			
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	3.33	1.11	2.48	0.07
	ภายในกลุ่ม	76	34.06	0.45		
	รวม	79	37.39			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.81	0.60	2.72*	0.05
	ภายในกลุ่ม	76	16.87	0.22		
	รวม	79	18.68			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร

ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของ LSD ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัย อาชีวศึกษาเพชรบุรี โดยรวม โดยวิธีของ LSD จำแนกคณะวิชาที่สังกัด

ความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียน การสอนตาม หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	ศิลปกรรม	บริหาร ธุรกิจ	คหกรรม	พื้นฐาน
ศิลปกรรม	2.92	-	0.33	0.46*	0.53**
บริหารธุรกิจ	3.25	-	-	0.13	0.20
คหกรรม	3.38	-	-	-	0.07
พื้นฐาน	3.45	-	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาพื้นฐานและคณะวิชาคหกรรม มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวม ว่ามีความเหมาะสมมากกว่าครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาศิลปกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยวิธีของ LSD จำแนกคณะวิชาที่สังกัด

ความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียน การสอนตาม หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	$\bar{X}$	ศิลปกรรม 2.34	บริหาร ธุรกิจ 2.35	คหกรรม 2.44	พื้นฐาน 2.92
ศิลปกรรม	2.34	-	0.01	0.10	0.58
บริหารธุรกิจ	2.35	-	-	0.09	0.57*
คหกรรม	2.44	-	-	-	0.48*
พื้นฐาน	2.92	-	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านสื่อการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมมากกว่าครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาบริหารธุรกิจและคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา
เพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทของครูผู้สอน

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	ครูประจำ (N = 63)		ครูจ้างสอน (N = 17)		t	P
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านหลักสูตร	3.11	0.59	3.26	0.73	-0.90	0.37
2. ด้านการเรียนการสอน	3.51	0.49	3.52	0.77	-0.10	0.92
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.47	0.73	2.80	0.87	-1.56	0.12
4. ด้านผู้สอน	3.48	0.48	3.49	0.81	-0.07	0.95
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.99	0.63	3.80	0.88	1.02	0.31
รวม	3.28	0.42	3.36	0.70	-0.58	0.56

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูประจำและครูจ้างสอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน
การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา
เพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	ปริญญาตรี (N = 61)		สูงกว่า ปริญญาตรี (N = 19)		t	P
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านหลักสูตร	3.16	0.63	3.07	0.57	0.56	0.58
2. ด้านการเรียนการสอน	3.50	0.57	3.53	0.51	-0.19	0.85
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.61	0.82	2.32	0.52	1.88	0.07
4. ด้านผู้สอน	3.51	0.57	3.40	0.50	0.70	0.48
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.98	0.75	3.87	0.44	0.62	0.54
รวม	3.32	0.52	3.22	0.35	0.82	0.42

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี
มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธ
ศักราช 2545 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษา
เพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545	ไม่เกิน 15 ปี (N = 30)		มากกว่า 15 ปี (N = 50)		t	P
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านหลักสูตร	3.19	0.67	3.11	0.59	0.58	0.56
2. ด้านการเรียนการสอน	3.51	0.67	3.51	0.48	0.05	0.96
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.66	0.85	2.47	0.71	1.03	0.31
4. ด้านผู้สอน	3.38	0.67	3.54	0.47	-1.31	0.20
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.86	0.80	4.01	0.61	-0.94	0.35
รวม	3.30	0.59	3.30	0.42	0.02	0.98

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 15 ปี และมากกว่า 15 ปี มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านหลักสูตร	
1. การให้นักเรียนออกฝึกงานในภาคเรียนที่ 4 ไม่เหมาะสม	⑥
2. หลักเกณฑ์ในการโอน สอบเทียบรายวิชายังไม่ชัดเจน	2
3. เนื้อหาบางรายวิชาซ้ำกัน	3
4. ควรมีการทดลองใช้หลักสูตรก่อนและปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนนำมาใช้	2
ด้านการเรียนการสอน	
1. การเรียนการสอนควรมีการปรับพื้นฐานความรู้ของนักเรียนก่อน	4
2. ควรจัดให้มีข้อสอบมาตรฐานกลาง	3
ด้านสื่อการเรียนการสอน	
1. ครูผู้สอนขาดทักษะในการใช้สื่อ	4
ด้านผู้สอน	
1. ครูและนักเรียนต้องปรับตัวมากอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากหลักสูตรยังไม่คงที่	3

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ครูผู้สอนเห็นว่า การให้นักเรียนออกฝึกงานในภาคเรียนที่ 4 ไม่เหมาะสมและเนื้อหาบางรายวิชาซ้ำกัน

2. ด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนเห็นว่า การเรียนการสอนควรมีการปรับพื้นฐานความรู้ของนักเรียนก่อนและควรจัดให้มีข้อสอบมาตรฐานกลาง

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนเสนอแนะว่า ครูผู้สอนขาดทักษะในการใช้สื่อ

4. ด้านผู้สอน ครูผู้สอนเห็นว่า ครูและนักเรียนต้องปรับตัวมากอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากหลักสูตรยังไม่คงที่

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำแนกตาม คณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครูผู้สอน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือครูผู้สอน ที่ทำการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 80 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
2. ประเภทของครูผู้สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากับกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 80 คน ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 80 ชุด ได้คืนมา 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย คณะวิชาที่สังกัด ประเภทของครู วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งสอบถามใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical/Package the Social Sciences/Personal Computer Plus)

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 เป็นระดับที่ครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ตามตัวแปร ประเภทของครู วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t – test และเปรียบเทียบตามตัวแปรคณะวิชาที่สังกัด โดยใช้สถิติความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับทางสถิติ ใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

4. นำข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดที่ครูผู้สอนตอบในแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์คำตอบในรูปของความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวม ด้านผู้สอน ด้านหลักสูตรและด้านสื่อการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ ว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดเนื้อหาวิชาที่ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษา นำไปประกอบอาชีพได้ ครูผู้สอนเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ ว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อจัดการเรียนการสอนโดย ศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียน ข้อการจัดการเรียน การสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและ ข้อสถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูผู้สอนมีความ เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านสื่อการเรียน การสอน โดยรวมและรายข้อ ว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อสื่อการเรียน การสอน มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ข้อเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอและ ข้อการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ ครูผู้สอนเห็นว่ามีความ เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านผู้สอน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านผู้สอน โดยรวมและรายข้อ ว่าเป็นความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อผู้สอนแจ้งคำอธิบายรายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อน มีการจัดการเรียนการสอน ข้อผู้สอนแจ้งจุดประสงค์รายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัด การเรียนการสอน ข้อผู้สอนเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอข้อผู้สอน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมกิจกรรม และข้อผู้สอนมีความเข้าใจใน ธรรมชาติของผู้เรียน ครูผู้สอนเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านการวัดผลและ ประเมินผล โดยรวมและรายข้อ ว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 สรุปได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและด้านสื่อการเรียน การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชา

พื้นฐานและคณะวิชาคหกรรม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวม ว่ามีความเหมาะสมมากกว่า ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาศิลปกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านสื่อการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสม มากกว่าครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมิน ผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ครูประจำและครูจ้างสอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความ คิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ครูผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 15 ปี และมากกว่า 15 ปี มี ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธ ศักราช 2545 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้าน ผู้สอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดผล และประเมินผล ครูผู้สอนเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเห็นว่าหลักสูตรเริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. 2545 พร้อมกับมีการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้หลักสูตรมีคุณภาพทางการ ศึกษาให้มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของเลิศ วุฒิชชาติปรีชา (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง สุธีรพันธ์ พันธุ์สนธิ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาออกแบบ คณะวิชาศิลปกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อจัดเนื้อหาวิชาที่ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษานำไปประกอบอาชีพได้ ครูผู้สอนเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเห็นว่า หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตรงความมุ่งหวังและความต้องการของสังคมและประเทศชาติ หลักสูตรจะทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกิจกรรมที่เป็นขอบข่ายในการจัดการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน เนื้อหาวิชาเป็นตัวกำหนดขอบข่ายของประสบการณ์การเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนที่ใช้เป็นสื่อแนวทางให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด ดังคำกล่าวของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2538 : 38) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ถ้าครูผู้สอนเข้าใจในเรื่องหลักสูตร จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ผู้เรียนและผู้สอน หลักสูตรทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย หลักสูตรที่เน้นทักษะกระบวนการ (Process Skills Curriculum) จะมุ่งเน้นให้มีความสามารถในทักษะกระบวนการที่สามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้ ซึ่งปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 97) กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีต้องตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิชาชีพนั่น ๆ ตรงตามลักษณะความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ตรงตามความต้องการของวิชาเรียนในทุกสาขาวิชา ตรงตามลักษณะของวิชา เนื้อหาที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะสอนจะทำให้ ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในทางความคิด ทักษะ มีความยืดหยุ่น คล่องตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกได้ รวมทั้งให้ความรู้ที่ต่อเนื่องและให้วิธีการศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองได้

1.2 ด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีการใช้กลวิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง จึงทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับคำกล่าวของกรมอาชีวศึกษา (2544 : 8) กล่าวว่า การจัดการเรียนอาชีวศึกษา ที่แท้จริงมิใช่การเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียน เพราะไม่ก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตนเอง การเรียนการสอนของอาชีวศึกษา จะต้องมีการได้ลงมือปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริงจากสิ่งแวดล้อมและจากบุคคลที่มีความรู้จริง การจัดการเรียนการสอนควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง เนื่องจากในการประกอบอาชีพจริงจะไม่มีการแยกส่วนความรู้ในวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษา(2544 : 1-3) กล่าวว่า การจัดการเรียน

การสอนที่ดีควรมีการจัดทำแผนการสอนที่มีการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม เพื่อส่งผลให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ จันทะทรัพย์ (2536 : 192) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร พบว่า ควรมีการปรับปรุงด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมี ประสมทรัพย์ (2539 : 68) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชีของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียน ข้อการจัดการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและข้อสถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูผู้สอนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 เน้นในเรื่องความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนโดยขอความร่วมมือจากสถานประกอบการ แต่สถานศึกษายังไม่ได้ทำการติดต่อประสานงานในการจัดการศึกษาให้เต็มรูปแบบยังคงอยู่ในรูปของการฝึกงานและฝากรายวิชาให้กับสถานประกอบการเป็นผู้สอนและสถานศึกษายังไม่ค่อยมีการสนับสนุนในเรื่องของการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพิศมัย บัวอุไร (2542 : 31) ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาสำคัญด้านกระบวนการเรียนการสอน คือ การสอนทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงานนอกสถานที่

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อสื่อการเรียนการสอน มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ข้อเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอและข้อการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ ครูผู้สอนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เป็นเงินจำนวนน้อยในแต่ละปี ดังนั้นการจัดสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับจึงไม่เพียงพอ ทำให้ครูผู้สอนขาดสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ถึงแม้สื่อการเรียนการสอนจะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพและสื่อทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ ดังคำกล่าวของ จินตนา ไบกาชุย (2536 : 11) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ในการจัด กิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการอันนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร พงศ์ หรดาล (2532 : 195) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนจะช่วยจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากขึ้น ช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมในรูปแบบ

ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น ช่วยให้การเรียนการสอนง่ายขึ้น รวดเร็วและก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เอกศักดิ์ บุตรลับ(2537 : 355) กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนก่อให้เกิดประสบการณ์แก่ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและเข้าใจที่ถูกต้อง รวดเร็ว ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2535 : 245-247) กล่าวว่า ผู้ที่มีบทบาทในการจัดสื่อการเรียนการสอนคือผู้บริหาร ควรมีนโยบายและวางแผนในการจัดสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตตชา นิลดำ(2542 : 60-61) ศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาเนื่องจากจำนวนสื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศรี โรจน์เมฆี (2540 : 72) ศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนมีปัญหา คือมีจำนวนไม่เพียงพอ

1.4 ด้านผู้สอน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านผู้สอน โดยรวมและรายข้อ ว่างมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อผู้สอนแจ้งคำอธิบายรายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน ข้อผู้สอนแจ้งจุดประสงค์รายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน ข้อผู้สอนเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอข้อผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมกิจกรรม และข้อผู้สอนมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน ครูผู้สอนเห็นว่างมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาให้สำเร็จไปได้ด้วยดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของครู เพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติ หากครูไม่มีความสามารถในการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ คุณภาพทางการศึกษาก็คงจะไม่เกิดขึ้นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กรมอาชีวศึกษา (รุจิราถ ศรีสุวรรณ. 2545 : 23; อ้างอิงจาก กรมอาชีวศึกษา. 2521 : 7) ได้กล่าวว่า ผู้สอนจะดำเนินการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรต้องอาศัยความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเฉพาะ ดังนั้นครูต้องมีทักษะในการทำงานและในงานอาชีพ มีความชำนาญในการสอนและเป็นผู้ชี้ชวนำทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของชนาธิป พรกุล(2544 : 6 - 7) กล่าวว่า คุณสมบัติของครูผู้สอนยุคใหม่ที่พึงประสงค์และเป็นที่คาดหวังของสังคมต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลุ่มลึก สามารถสกัดแก่นของความรู้มานำเสนอได้อย่างแม่นยำ ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีการสอนอยู่ตลอดเวลา เป็นนักจิตวิทยาที่ดี สามารถเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน คิลโก (Ligo. 1970 : 251-253) กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ซึ่งควรมีลักษณะคือ ใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องพยายาม รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและจะต้องพยายามให้ผู้เรียนใน

ห้องรู้จักกัน ครูผู้สอนต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของการสอน และพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โฮล์มส์(Holmes. 1975 : 251-A) ศึกษาเรื่องสมรรถภาพของครูช่างในโคโลราโด พบว่าสมรรถภาพของครูจะต้องทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ โดยครูจะต้องมีการบันทึกผลความก้าวหน้าและติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคลได้

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ ว่างมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีความเข้าใจถึงกระบวนการเรียนการสอนว่า การจะรู้ผลความก้าวหน้าของผู้เรียนจะต้องมีการวัดผลและประเมินผล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางและหลักการวัดและประเมินผลว่าควรมีการวัดผลประเมินผลควบคู่กับการเรียนการสอน โดยการวัดและประเมินผลจะต้องทำอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนมากกว่าจะชี้ขาดว่าผู้เรียนเป็นอย่างไร โดยครูเป็นผู้ทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผลเอง เพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป โดยการวัดและประเมินผลต้องกระทำให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาทั้งด้านความรู้ ทักษะพัฒนาการของผู้เรียน และคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเก่ง ดี มีสุข การวัดและประเมินผลจึงต้องใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ดังนั้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยต้องมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล อย่างชัดเจน โดยมีการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า ผลการวัดและประเมินจะนำมาเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเน้นการประเมินตามสภาพความเป็นจริง โดยการใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมงาน และควรมีการวัดและประเมินผลเมื่อจบหน่วยงานเพื่อให้ทราบข้อบกพร่องของผู้เรียนเพื่อจะได้้นำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นระยะ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 14) มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม โดยให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีลักษณะตามมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้คุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานสังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาพื้นฐานและคณะวิชาคหกรรม เห็นว่ามีความเหมาะสมมากกว่าครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาศิลปกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจโดยภาพรวมของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกันออกไป โดยครูคณะวิชาพื้นฐานและคณะวิชาคหกรรม มีความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ เห็นควรให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 จึงทำให้เกิดความคิดเห็นแตกต่างกันออกไปกับครูที่สังกัดคณะวิชาศิลปกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธีรพันธ์ พันธุ์สนธิ (2544 : 38) เห็นควรให้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาพื้นฐาน เห็นว่ามีความเหมาะสมมากกว่าครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาบริหารธุรกิจและคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาพื้นฐาน เห็นว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นมากที่สุดในการบวนการเรียนการสอนสำหรับการถ่ายทอดความรู้มากกว่าครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาบริหารธุรกิจและคหกรรม ดังคำกล่าวของ พงศ์ หรดาล(2532 : 195) กล่าวว่า สื่อช่วยในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากขึ้น ช่วยให้ครูจัดเนื้อหาได้อย่างมีความหมาย ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ได้ ทำให้สอนได้ง่ายขึ้นและทำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ส่วนด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเห็นว่า การจัดการศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 5) มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้อย่างมีความสุข และครูผู้สอนเห็นควรว่าการจัดการศึกษาต้องบรรลุเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542(กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 11) มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมอาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

2.2 ครูประจำและครูจ้างสอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเห็นว่าการจัดการศึกษาจะต้องเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในระดับฝีมือให้เกิดความชำนาญตามหลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ.

2545 : 12) ว่าเป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่าง กว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง เลือกตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียนได้รับความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่าง หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 11) มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ เอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการโดยมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้โดย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540:80) พบว่าประเภทของครูผู้สอนต่างกัน มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากครูผู้สอนเห็นว่าการใช้หลักสูตรนั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้าง อาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ ก้าวหน้าอยู่เสมอ ให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545:13) และครูผู้สอนเห็นควร จะจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรม อาชีวศึกษา. 2542:12) มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ของสมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540:80) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอน ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ครูผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 15 ปี และมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธ ศักราช 2545 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเห็นว่าการใช้หลักสูตรนั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ สามารถเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545:13) และครูผู้สอนเห็นควร จะจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมอาชีวศึกษา. 2542:12) มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ ให้เป็นไปตามหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธีรพันธ์ พันธุ์นท (2544: บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เห็นควรให้มีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อพัฒนาการใช้หลักสูตรให้เกิดคุณภาพ ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540:80) พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยที่ออกมา วิทยาลัยควรมีการจัดประชุมสัมมนาครูผู้สอน เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 อย่างต่อเนื่องเพื่อชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักของการนำหลักสูตรนี้มาใช้ รวมทั้งสรุปปัญหาที่จะต้องปรับปรุงและสนับสนุนให้การดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. จากผลการวิจัยที่ออกมา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ให้สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและสถานประกอบการอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ที่มีต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ว่ามีความคิดเห็นเหมือนกันหรือไม่
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนความมีประสิทธิภาพของหลักสูตรและนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรในตรงกับความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2535). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอาชีวศึกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมอาชีวศึกษา. (2529). ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- . (2544, กรกฎาคม-ธันวาคม). "การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม," วารสารศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา. 4(8).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545. กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.พ.
- กัญญา ตั้งสุวรรณรังษี. (2528). ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการงานในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.
- จิตตชา นิลดำ. (2542). ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินดนา ไปกาชุย. (2536). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวิริยสาสน์.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). แดทสรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวพร ธนวัฒน์. (2536). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพระยะสั้น ในคณะสังคมศาสตร์ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. (2539). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยี

- ราชมณฑล ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิรุติ จันทะทรัพย์. (2536). ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ของคณะ
วิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร. ปริญญาโท กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญมี ประสมทรัพย์. (2539). ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาการบัญชี ของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
----- (2542) การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- พงศ์ หรดาล. (2532). การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยครูพระนคร.
- พรศรี โรจน์เมฆี. (2540). ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร. (2544, พฤศจิกายน) "บรรยายพิเศษ," . เอกสารประกอบคำบรรยาย
การประชุมสัมมนา การปฏิรูปการอาชีวศึกษา. กรมอาชีวศึกษา. อัดสำเนา.
- พิสมัย บัวอุไร. (2542). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคล
ทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). การประเมินผลการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
อักษรพิพัฒน์.
- รอยพิมพ์ เพชรกุล. (2545). อาชีวศึกษากับการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน. วารสารสถาบัน
พัฒนาครูอาชีวศึกษา. ปีที่ 10 ฉบับที่ 20 มกราคม – เมษายน พ.ศ. 2545.
- รุจิภาณ ศรีสุวรรณ. (2545). ความคิดเห็นที่มีการต่อการเรียนการสอน สาขาวิชาการขายของ
นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี. สารนิพนธ์
กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สิวีรียาสาสน์.

- เลิศ วุฒิชชาติปรีชา. (2539). *ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง) ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การอาชีวศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.*
- สมบูรณ์ สงวนญาติ. (2534). *เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.*
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : เชียงใหม่พิมพ์แสงศิลป์.*
- สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540). *ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของสหวิทยาลัยทวารวดี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุธีรพันธ์ พันธุ์สนิท. (2544). *ศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาการออกแบบ คณะศิลปกรรม กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.*
- สุราษฎร์ พรหมจันทร์. (2530). *การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.*
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์.*
- อุษา สุขประเสริฐ. (2540). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2531 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับ ปวช. สาขาช่างไฟฟ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.*
- เอกศักดิ์ บุตรลับ. (2537). *ครูและการสอน. เพชรบุรี : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ เพชรบุรี.*
- อัปสร มีสิงห์. (2534). *"บทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร," วารสาร พัฒนาหลักสูตร.*
- Alkin, Marvin C. (1970). *Using Evaluations : Does Evaluation Make a Difference.* Berely Hills.

- Batista, John R. (1976). *Research in Education*. 4th ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall.
- Biddle, Bruce U. (1976, June). *Method and Concept in Classroom Research Review of Education Research*. p. 346 – 347.
- Hart, Frank W. (1954). *Teacher and Teaching by Ten Thousand High School Seniors*. New York : Macmillan Co..
- Holmes, Aavid Clask. (1975, July). "Teaching Competencies Needed by Trade and Industrial Teachers in Colorado," *Dissertation Abstracts International*. 36 (1) : 251 – A.
- Nult, Monna Lavell. (1975, August). "An Analysis of Adolescent Problems," *Dissertation Abstracts International*. 36 (2) : 5090 – 5092-A.
- Nenyod, B. (1975, August). "An Analysis of Problem Perceptions by Foreign Students Enrolled in State College and University in the state of Texas," *Dissertation Abstracts International*. 33 : 5091 – 5062 A.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Hartcourt, Brace & World.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความเป็นจริง

1. คณะวิชาที่สังกัด

- () 1.1 คณะวิชาพื้นฐาน
() 1.2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ
() 1.3 คณะวิชาคหกรรม
() 1.4 คณะวิชาศิลปกรรม

2. ประเภทของครู

- () 2.1 ครูประจำ
() 2.2 ครูจ้างสอน

3. วุฒิการศึกษา

- () 3.1 ปริญญาตรี
() 3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการสอน

- () 4.1 ไม่เกิน 15 ปี
() 4.2 มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี รวม 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในแต่ละข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ปวช. 2545	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.	ด้านหลักสูตร การกำหนดสัดส่วนหน่วยกิตของโครงสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเป็นไปอย่างเหมาะสม					
2.	จำนวนชั่วโมงสอนมีปริมาณเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
3.	จัดเนื้อหารายวิชาได้สอดคล้องกับหลักสูตร					
4.	เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					
5.	เนื้อหาวิชาที่ให้สถานประกอบการทำการสอน ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น					
6.	หลักสูตรกำหนดรายวิชาในหมวดวิชาชีพเป็นไปอย่างเหมาะสม					
7.	หลักสูตรก่อให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน					

ข้อ	ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ปวช. 2545	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
8.	หลักสูตรเปิดโอกาสให้ชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร					
9.	หลักสูตรมีการกำหนดจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงานได้					
10.	จุดหมายของหลักสูตรช่วยให้สามารถผลิตผู้เรียนได้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม					
11.	การกำหนดระยะเวลาในการฝึกงาน 1 ภาคเรียนตามหลักสูตรมีความเหมาะสม					
12.	หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัด					
13.	หลักสูตรก่อให้เกิดความชำนาญโดยเน้นทางด้านงานปฏิบัติงานจริง					
14.	จัดเนื้อหาวิชาที่ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษานำไปประกอบอาชีพได้					
15.	ด้านการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
16.	จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ					
17.	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ					

ข้อ	ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ปวช. 2545	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
18.	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดได้					
19.	การจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกประสบการณ์ และฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้เท่านั้น					
20.	การเรียนการสอนโดยศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียน					
21.	จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน					
22.	จำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการลงมือปฏิบัติจริง					
23.	สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร					
24.	ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน					
25.	สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย					
26.	การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ					
27.	เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอ					

ข้อ	ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ปวช. 2545	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
28.	ตำราและเอกสารมีเพียงพอกับผู้เรียน					
29.	สื่อมีความพร้อมในการใช้งาน					
30.	มีการดูแล ซ่อมแซม และปรับปรุงสื่อให้ใช้งานได้อยู่เสมอ					
31.	ด้านผู้สอน ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน					
32.	ผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา					
33.	ผู้สอนได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอน					
34.	ผู้สอนได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ					
35.	ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์รายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน					
36.	ผู้สอนแจ้งคำอธิบายรายวิชาให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอน					
37.	ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมกิจกรรม					
38.	ผู้สอนเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
39.	ผู้สอนมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน					
40.	ด้านการวัดผลและประเมินผล กำหนดหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน					

ข้อ	ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ปวช. 2545	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
41.	แจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผล ให้ผู้เรียนได้รับทราบล่วงหน้า					
42.	วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน และหลังเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
43.	วัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน					
44.	วัดผลและประเมินผลเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้					
45.	การประเมินผลตามสภาพจริงทำให้ทราบข้อดีข้อบกพร่อง ของผู้เรียน					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
2. ด้านการเรียนการสอน

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. ด้านผู้สอน

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์สุพิศ ยางาม	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ภาคผนวก ค
หนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/ 6032

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพรทิพย์พา ท้อสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัคนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอน จำนวน 80 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวพรทิพย์พา ท้อสุวรรณ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 032-425557 มือถือ 01-7635297

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวพรทิพย์พา ท้อสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	11 เมษายน 2511
สถานที่เกิด	ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ถนนราชวิถี ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2532	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
พ.ศ. 2535	ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป) วิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ